

Správa hlavního města Prahy

Obsah

I.	Úvod	3
II.	Veřejná správa a samospráva, působnost jejich orgánů, statut	5
	1) Veřejná správa	5
	2) Samospráva	5
	3) Samostatná působnost hlavního města Prahy	7
	4) Samostatná působnost městských částí	13
III.	Přenesená působnost hlavního města Prahy a městských částí	18
	1) Přenesená působnost hlavního města Prahy	18
	2) Přenesená působnost městských částí	19
IV.	Orgány hlavního města Prahy a městských částí	20
	1) Zastupitelstvo hlavního města Prahy	20
	2) Rada hlavního města Prahy	24
	3) Primátor hlavního města Prahy	24
	4) Výbory a komise hlavního města Prahy	25
	5) Magistrát hlavního města Prahy	27
	6) Zastupitelstvo městské části	28
	7) Rada městské části	29
	8) Starosta městské části	30
	9) Výbory a komise městské části	30
	10) Úřad městské části	31

V.	Statut hl. města Prahy	32
1)	Praha a její členění na městské části	32
2)	Záležitosti svěřené do samostatné a přenesené působnosti městských částí nad zákonný rámec	33
3)	Rozpočet hlavního města Prahy a městských částí	33
4)	Majetek svěřený městským částem	34
5)	Způsob projednání vyhlášek a nařízení hlavního města Prahy s městskými částmi	36
6)	Projednání územně plánovací dokumentace s městskými částmi	37
7)	Součinnost mezi orgány hlavního města Prahy a městskými částmi	39
VI.	Exkurs do problematiky související se zadáváním veřejných zakázek	41
1)	Právní úprava a základní pojmy	41
2)	Druhy zadávacích řízení	49
3)	Pravidla pro zadávání veřejných zakázek v podmínkách hlavního města Prahy	55
4)	Ochrana proti nesprávnému postupu zadavatele	58
VII.	Závěr	64

I. Úvod

Postavení hlavního města Prahy je specifické z hlediska jeho statutu jako hlavního města České republiky a je proto upraveno samostatnou právní normou, tj. zákonem číslo 131/2000 Sb. o hlavním městě Praze.

Z hlediska ústavního počínaje dnem 1. ledna 2000 platí, že: „Praha je vyšším územním samosprávným celkem – krajem“. Je tedy jediným samosprávným celkem nedělícím se na okresy ani obce. Praze je přiznáno postavení a pravomoci obce a zároveň kraje a je de facto považována za kraj, město a obec.

Praha se člení na městské části, jejichž postavení a působnost je stanovena zákonem o hlavním městě Praze, zvláštními zákony a Statutem. Omezená právní subjektivita městských částí a vymezení určitého rozsahu samostatné působnosti jsou upraveny zákonem.

Statut města představuje v České republice organizační vyhlášku statutárního města. Na základě § 17 odst. 3 zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze (dále jen zákon) byla dne 21. 12. 2000 přijata zastupitelstvem hlavního města Prahy obecně závazná vyhláška hlavního města Prahy, kterou byl vydán statut hlavního města Prahy jako vyhláška hlavního města Prahy č. 55/2000.

Cílem mé diplomové práce je, na základě popisu stávající právní úpravy, analýza vzájemných vazeb mezi správou hlavního města Prahy a jednotlivými městskými částmi, neboť právě toto vzájemné propojení správy hlavního města Prahy a jejích jednotlivých městských částí patří mezi faktory, které mimo jiné zapříčiňují také vznik problémů při správě hlavního města Prahy. Se správou souvisí i hospodaření s peněžními prostředky hlavního města Prahy, a proto je pozornost věnována i oblasti zadávání veřejných zakázek. Oblast veřejných zakázek je upravena v zákoně č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách. V případě hlavního města Prahy podléhá zadávání veřejných zakázek zpřísněné úpravě obsažené v tzv. Pravidlech pro zadávání veřejných zakázek v podmínkách hlavního města Prahy (usnesení Rady hlavního města Prahy č. 1273 ze dne 17. 8. 2010).

Problematiku správy hlavního města Prahy jsem se pokusil rozčlenit do následujících kapitol, ve kterých se budu zabývat především objasněním pojmů veřejná správa, státní správa a samospráva a jejich vztahem k samostatné působnosti hlavního města Prahy a městských částí (kapitola II.), přenesenou působností hlavního města Prahy a městských částí (kapitola III.), orgány hlavního města Prahy a městských částí (kapitola IV.), Statutem hlavního města Prahy (kapitola VI.) a problematikou související se zadáváním veřejných zakázek (kapitola VII.).

II. Veřejná správa a samospráva, působnost jejich orgánů, statut

1) Veřejná správa

Výkon státní správy a samosprávy souhrnně označujeme pojmem veřejná správa.

Pod pojem státní správa zahrnujeme druh činnosti státu, který zajišťuje plnění úkolů a cílů státu tak, jak jsou stanoveny ve vydávaných rozhodnutích, tj. zákonech, parlamentem České republiky. Státní správa představuje trvalou a institucionalizovanou činnost státu, která je vytvořena pro zajištění cílů státu a k jejich dosažení používá zákonem stanovené postupy.

K zajištění realizace svých cílů vytváří stát orgány státní správy, které plní dle svého věcného určení tuto funkci. Tyto orgány státní správy jsou výkonnými orgány státu a na základě jim zákony vymezených pravomocí a působností vykonávají a zajišťují konkrétní realizaci státní moci vůči fyzickým a právnickým osobám.

Orgány státní správy vydávají zákonem uložené odvozené obecně závazné právní předpisy, vládní nařízení a vyhlášky ministerstev a dalších orgánů státní správy. Dále jim přísluší rozhodovací pravomoci o konkrétních právech a povinnostech fyzických a právnických osob, uzavírání správních dohod a výkon řídicí činnosti vůči státním organizacím (státním podnikům).

Výkon státní správy v orgánech státní správy je zajišťován odbornými pracovníky v pracovním poměru. Jedná se tedy o zaměstnance státu, jejichž pracovní poměr nevznikl volbou, ale uzavřením pracovní smlouvy.

2) Samospráva

Samospráva – její podstata spočívá v tom, že územně nebo jinak organizované společenství lidí si spravuje své záležitosti samostatně a činí rozhodnutí o nich všemi členy přímo nebo prostřednictvím volených orgánů.

Samostatnost samosprávy znamená určitou nezávislost na státu, především ve smyslu nepodřízenosti orgánům státní správy. Samospráva vzniká a působí na základě zákonem vymezeného právního rámce. Podléhá státnímu dohledu ve smyslu soudního přezkoumání jejich rozhodnutí.

V rámci samosprávy existují jak orgány územní samosprávy, tak i orgány samosprávy profesní (komory, korporace) a organizací (samospráva podniku).

V České republice mají orgány samosprávy právo vydávat obecně závazné vyhlášky v souladu se zákony a prováděcími právními předpisy vydanými ústředními správními úřady. Orgány profesní, nebo organizační samosprávy. Orgány územní samosprávy mohou podat ústavní stížnost k Ústavnímu soudu proti nezákonnému zásahu státu.

Činnost samosprávných orgánů je zajišťována volenými pracovníky, kteří tuto činnost vykonávají dobrovolně, a to jak bezúplatně, tak i za úplatu.

Organizační členění při výkonu veřejné správy má stupňovité členění, které zpravidla odpovídá územněsprávnímu uspořádání a stát jeho prostřednictvím činnosti státní správy vykonává. Demokratické politické systémy preferují princip decentralizace veřejné správy spočívající v přenášení funkcí státní správy na subjekty samosprávy.

Spolu s principem subsidiarity požadují zajištění co možná největší části věcí veřejných na místní, občanům co nejbližší úrovni samosprávy. Ústava České republiky vymezila vnitřní členění České republiky na obce, jako základní územní samosprávné celky, a na kraje, jako vyšší územní samosprávné celky.¹ Území České republiky je členěno na 14 krajů jako vyšších územně správních celků, včetně hlavního města Prahy.²

Právní úprava hlavního města Prahy vymezuje postavení hlavního města Prahy v systému veřejné správy, jako postavení obce i kraje.³

¹ Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky

² Ústavní zákon č. 347/1997 Sb. o vytvoření vyšších územních samosprávních celků a o změně ústavního zákona České národní rady č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky

³ §1 odst. 1 zákona č. 131/2000 Sb. o hlavním městě Praze ve znění pozdějších předpisů

Hlavní město Praha je veřejnoprávní korporací, která má vlastní majetek a vlastní příjmy vymezené tímto nebo zvláštním zákonem a hospodaří za podmínek stanovených tímto nebo zvláštním zákonem podle vlastního rozpočtu. Hlavní město Praha vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývajících.⁴

Městské části mohou vystupovat v právních vztazích svým jménem a nést odpovědnost z těchto vztahů vyplývajících jen v rozsahu stanoveném zákonem a obecně závaznou vyhláškou, kterou se vydává Statut hlavního města Prahy.⁵

Podle zákona o hlavním městě Praze⁶ a Statutu⁷ vykonávají městské části při nakládání se svěřeným majetkem hlavního města Prahy všechna práva a povinnosti vlastníka a rozhodují o všech majetkových úkonech v plném rozsahu, není-li ve Statutu stanoveno jinak. Statut taxativně vyjmenovává majetkoprávní úkony, u kterých si městská část musí vyžádat souhlas hlavního města Prahy.⁸

3) Samostatná působnost hlavního města Prahy

Samostatná působnost hl. m. Prahy – jedná se o výkon samosprávy. Jak je výše uvedeno, „Samospráva vzniká a působí na základě zákonem vymezeného právního rámce“. Tento právní rámec vzniku samosprávy hlavního města Prahy je dán zákonem⁹ a vymezuje, které oblasti patří do samostatné působnosti hl. m. Prahy.

Do samostatné působnosti hlavního města Prahy patří spravování záležitostí, které jsou v zájmu hlavního města Prahy a jeho občanů, pokud nejde o výkon přenesené působnosti hlavního města Prahy.¹⁰

⁴ §1 odst. 2,3 zákona č. 131/2000 Sb. o hlavním městě Praze ve znění pozdějších předpisů

⁵ Obecně závazná vyhláška č. 55/2000 Sb. hl. m. Prahy, kterou se vydává Statut hlavního města Prahy ve znění pozdějších předpisů

⁶ § 34 odst. 3 zákona č. 131/2000 Sb. o hlavním městě Praze ve znění pozdějších předpisů

⁷ § 17 obecně závazné vyhlášky č. 55/2000 Sb. hl. m. Prahy, kterou se vydává Statut hlavního města Prahy ve znění pozdějších předpisů

⁸ § 18 odst. 1 obecně závazné vyhlášky č. 55/2000 Sb. hl. m. Prahy, kterou se vydává Statut hlavního města Prahy ve znění pozdějších předpisů

⁹ Zákon č. 131/2000 Sb. o hlavním městě Praze ve znění pozdějších předpisů

¹⁰ § 16 odst. 1 zákona č. 131/2000 Sb. o hlavním městě Praze ve znění pozdějších předpisů

Dále do samostatné působnosti hlavního města Prahy patří záležitosti, které jsou jí svěřeny tímto nebo zvláštním zákonem a při výkonu samostatné působnosti hlavního města Prahy se řídí příslušnými zákony a jinými právními předpisy. Hlavní město Praha v rámci samostatné působnosti vytváří podmínky pro rozvoj sociální péče a pro uspokojování potřeb svých občanů, jako je potřeba uspokojování bydlení, ochrany a rozvoje zdraví, dopravy a spojů, potřeba informací, výchovy a vzdělávání, celkového kulturního rozvoje a ochrany veřejného pořádku.¹¹

Do samostatné působnosti hlavního města Prahy patří zejména záležitosti uvedené v zákoně¹², který určuje, jaké záležitosti patří do působnosti zastupitelstva hlavního města Prahy a téhož zákona¹³, který určuje jaké záležitosti patří do působnosti Rady hlavního města Prahy, jako výkonného orgánu hlavního města Prahy v oblasti samostatné působnosti.

Zastupitelstvu hlavního města Prahy je vyhrazeno rozhodování v následujících věcech, patřících do samostatné působnosti hlavního města Prahy:

- možnost předkládání zákonů Poslanecké sněmovně,
- možnost předkládání návrhů na zrušení oněch právních předpisů Ústavnímu soudu, jsou-li v rozporu se zákonem,
- schvalování po projednání s městskými částmi územního plánu velkého územního celku, kdy zastupitelstvem hlavního města Prahy musí být vždy projednány připomínky městských částí k návrhu územního plánu velkého územního celku, jeho doplňků nebo změn, které se dotýkají jejich území,
- schvalování po projednání s městskými částmi a uskutečňování programů rozvoje hlavního města Prahy podle zvláštních právních předpisů, kdy zastupitelstvem hlavního města Prahy musí být vždy projednány připomínky městských částí k návrhům programů rozvoje hlavního města Prahy, které se dotýkají jejich území,
- schvalování po projednání s městskými částmi územně plánovací dokumentace pro území hlavního města Prahy a vyhlášení jejich závazné části právním předpisem hlavního města Prahy, kdy zastupitelstvem hlavního města Prahy musí být vždy projednány připomínky

¹¹ § 16 odst. 2,3 zákona č. 131/2000 Sb. o hlavním městě Praze ve znění pozdějších předpisů

¹² § 59 zákona č. 131/2000 Sb. o hlavním městě Praze ve znění pozdějších předpisů

¹³ § 68 zákona č. 131/2000 Sb. o hlavním městě Praze ve znění pozdějších předpisů

městských částí k návrhu územně plánovací dokumentace, jeho doplňkům nebo změnám, které se dotýkají jejich území,

- schvalování po projednání s městskými částmi rozpočtu hlavního města Prahy a závěrečného účtu hlavního města Prahy,
- vydávání obecně závazných vyhlášek ve věcech patřících do samostatné působnosti hlavního města Prahy,
- volba primátora hlavního města Prahy a náměstků primátora hlavního města Prahy, jakož i dalších členů rady hlavního města Prahy (radních) a odvolávání jich z funkce,
- stanovení uvolněných členů zastupitelstva hlavního města Prahy,
- rozhodování o poskytnutí mimořádných jednorázových odměn členům zastupitelstva hlavního města Prahy,
- rozhodování o účasti v mezinárodních sdruženích s územními samosprávnými celky jiných států a o spolupráci s jinými kraji a obcemi, zakládání, zřizování, kontrolování a rušení právnických osob a zařízení bez právní subjektivity a rozhodování o účasti hlavního města Prahy v již založených nebo zřízených právnických osobách,
- schvalování po projednání s městskými částmi programů rozvoje územního obvodu hlavního města Prahy včetně stanovení rozsahu dopravní obslužnosti území hlavního města Prahy,
- schvalování po projednání s městskými částmi koncepcí rozvoje informačních systémů pro potřeby hlavního města Prahy a městských částí,
- zřizování a rušení dočasných a trvalých peněžních fondů hlavního města Prahy,
- rozhodování o vyhlášení místního referenda na celém území hlavního města Prahy,
- navrhování změn katastrálního území uvnitř hlavního města Prahy,
- zřizování a rušení výborů zastupitelstva hlavního města Prahy a volby jejich členů,
- zřizování a rušení městské policie,
- rozhodování o spolupráci hlavního města Prahy s jinými územními samosprávnými celky o formách této spolupráce,
- rozhodování o zrušení usnesení rady zastupitelstva hlavního města Prahy, jehož výkon byl primátorem pozastaven,
- udělování a odnímání čestného občanství a cen hlavního města Prahy,
- delegování svých zástupců na valné hromady obchodních společností, ve kterých má hlavní město Praha majetkové účasti,
- rozhodování o dalších záležitostech, které do samostatné působnosti zastupitelstva hlavního města Prahy svěří zákon.

Další oblastí, ve které je vyhrazeno rozhodování zastupitelstvu hlavního města Prahy, jsou tyto majetkoprávní úkony:

- rozhodování o emisích komunálních obligací,
- rozhodování o veřejných zakázkách, u nichž cena předmětu plnění přesahuje 1 % souhrnu všech příjmů hlavního města Prahy plánovaných ve schváleném rozpočtu hlavního města Prahy v příslušném kalendářním roce,
- rozhodování o majetkové účasti hlavního města Prahy na podnikání jiných osob s výjimkou právnických osob založených nebo zřízených hlavním městem Prahou o hodnotě vyšší než 5 000 000,- Kč,
- rozhodování o přijetí a poskytnutí úvěru nebo půjčky a uzavření smlouvy o sdružení, jde-li o závazek větší než 10 000 000,- Kč,
- rozhodování o převzetí dluhu, ručení za závazky jiných osob, převzetí ručitelského závazku a přistoupení k závazku, jde-li o závazek větší než 5 000 000,- Kč,
- rozhodování o přijetí a poskytnutí dotace, jde-li o závazek vyšší než 50 000 000,- Kč,
- rozhodování o poskytnutí dotací a půjček městským částem ze svého rozpočtu,
- rozhodování o poskytnutí dotací nad 200 000,- Kč občanským sdružením, humanitárním organizacím a jiným fyzickým a právnickým osobám působícím v oblasti mládeže, tělovýchovy a sportu, sociálních služeb, požární ochrany, kultury, vzdělávání a vědy, zdravotnictví, protidrogových aktivit, prevence kriminality a ochrany životního prostředí,
- rozhodování o bezúplatném postoupení pohledávek vyšších než 10 000 000,- Kč,
- rozhodování o zastavení nemovitých věcí,
- rozhodování o nabytí a převodu nemovitých věcí, včetně vydání nemovitostí podle zvláštních zákonů,
- rozhodování o peněžitých i nepeněžitých vkladech do obchodních společností, nadací a obecně prospěšných společností a svazků obcí v hodnotě vyšší než 5 000 000,- Kč,
- rozhodování o bezúplatných převodech movitých věcí včetně peněz s výjimkou obvyklých darů k životním jubileím, obdobným příležitostem a darů věnovaných tuzemským právnickým osobám a fyzickým osobám na vědu, vzdělávání, na charitativní, sociální, zdravotnické a ekologické účely a na podporu rozvoje kultury, tělesné výchovy a sportu v celkové částce nejvýše 2 000 000,- Kč ročně jednomu a témuž subjektu s výjimkou poskytování jednorázových sociálních výpomocí občanům a s výjimkou darování ztracených a opuštěných zvířat fyzickým a právnickým osobám,
- rozhodování o vzdání se práva a prominutí pohledávky vyšší než 5 000 000,- Kč

- rozhodování o zastavení movitých věcí nebo práv v hodnotě vyšší než 5 000 000,- Kč
- rozhodování o splátkách s lhůtou splatnosti delší než 18 měsíců.

Radě hlavního města Prahy je vyhrazeno rozhodování v následujících věcech patřících do samostatné působnosti hlavního města Prahy:

- zabezpečování hospodaření hlavního města Prahy podle schváleného rozpočtu a kontrola hospodaření podle něj,
- provádění rozpočtových opatření v rozsahu stanoveném zákonem,
- ukládání úkolů v oblasti samostatné působnosti hlavního města Prahy Magistrátu hlavního města Prahy a kontrola jejich plnění,
- projednávání a řešení návrhů, připomínek a podnětů předložených jí členy zastupitelstva hlavního města Prahy, komisemi rady hlavního města Prahy a městskými částmi,
- stanovení pravidel pro přijímání a vyřizování petic a stížností,
- na základě návrhu ředitele Magistrátu hlavního města Prahy zřizování a rušení odborů Magistrátu hlavního města Prahy a vydávání organizačního řádu Magistrátu hlavního města Prahy,
- plnění úkolů zakladatele nebo zřizovatele podle zvláštních předpisů vůči právnickým osobám a zařízením, zřízeným nebo založeným zastupitelstvem hlavního města Prahy,
- plnění funkce valné hromady, je-li hlavní město Praha jediným akcionářem nebo jediným společníkem,
- podle potřeby rady hlavního města Prahy zřizovat a rušit komise rady, jmenovat a odvolávat z funkce jejich předsedy a členy,
- uzavírání nájemních smluv a smluv o výpůjčkách na dobu kratší než 20 let,
- plnění úkolů stanovených zvláštními zákony,
- poskytování dotací nepřesahujících 200 000,- Kč v jednotlivých případech občanským sdružením, humanitárním organizacím a jiným fyzickým a právnickým osobám působícím v oblasti mládeže, tělovýchovy a sportu, sociálních služeb, požární ochrany, kultury, vzdělávání a vědy, zdravotnictví, protidrogových aktivit, prevence kriminality a ochrany životního prostředí,
- rozhodování o veřejných zakázkách, u nichž cena předmětu plnění nepřesahuje 1 % souhrnu všech příjmů hlavního města Prahy plánovaných ve schváleném rozpočtu hlavního města Prahy v příslušném kalendářním roce,

- rozhodování o majetkové účasti hlavního města Prahy na podnikání jiných osob s výjimkou právnických osob založených nebo zřízených hlavním městem Prahou o hodnotě nižší než 5 000 000,- Kč,
- rozhodování o přijetí a poskytnutí úvěru nebo půjčky a uzavření smlouvy o sdružení, jde-li o závazek menší než 10 000 000,- Kč,
- rozhodování o převzetí dluhu, ručení za závazky jiných osob, převzetí ručitélského závazku a přistoupení k závazku, jde-li o závazek menší než 5 000 000,- Kč,
- rozhodování o bezúplatném postoupení pohledávek v hodnotě nižší než 5 000 000,- Kč
- rozhodování o peněžních vkladech do obchodních společností, nadací a obecně prospěšných společností, svazků obcí a pracovních společenství v hodnotě nižší než 5 000 000,- Kč
- rozhodování o vzdání se práva a prominutí pohledávky nižší než 5 000 000,- Kč
- rozhodování o zastavení movitých věcí nebo práv v hodnotě nižší než 5 000 000,- Kč
- rozhodování o dohodách o splátkách s lhůtou splatnosti kratší než 18 měsíců
- rozhodování o stanovení počtu zaměstnanců hlavního města Prahy zařazených do Magistrátu hlavního města Prahy, do zařízení hlavního města Prahy bez právní subjektivity, do organizačních složek a do městské policie a o objemu prostředků na platy těchto zaměstnanců
- rozhodování o jmenování a odvolání ředitelů odborů Magistrátu hlavního města Prahy na návrh ředitele Magistrátu hlavního města Prahy; jmenování nebo odvolání ředitelů odborů bez návrhu ředitele Magistrátu hlavního města Prahy je neplatné.

Vnitřní poměry ve věcech správy hlavního města Prahy si upraví vydáním Statutu hlavního města Prahy, jako obecně závazné vyhlášky.

Statut upravuje zejména :

- výčet jednotlivých městských částí a vymezení jejich území,
- záležitosti, které se svěřují do samostatné a přenesené působnosti městských částí, nad rozsah stanovený zákonem, včetně vymezení území, na němž je vykonávána přenesená působnost městských částí,
- způsob projednání návrhu rozpočtu hlavního města Prahy a městských částí a závěrečného účtu hlavního města Prahy a městských částí a výsledku jejich hospodaření,
- vzájemnou součinnost mezi orgány hlavního města Prahy a orgány městských částí
- zdroje peněžních příjmů městských částí a druhy výdajů v souvislosti s plněním úkolů v samostatné a přenesené působnosti,

- způsob projednání návrhů obecně závazných vyhlášek a nařízení hlavního města Prahy s městskými částmi a způsob jejich vyhlášení v městských částech,
- způsob projednání územně plánovací dokumentace hlavního města Prahy a programu rozvoje hlavního města Prahy s městskými částmi
- majetek hlavního města Prahy, který se svěřuje městským částem, a rozsah oprávnění městských částí při nakládání s tímto majetkem.¹⁴

4) Samostatná působnost městských částí

Do samostatné působnosti městské části náleží:

- schvalování regulačních plánů pro území městské části ,
- schvalování programu rozvoje městské části,
- oprávnění městských částí zakládat, zřizovat a rušit právnické osoby a organizační složky potřebné pro jejich rozvoj a pro uspokojování potřeb občanů městských částí, a to pro odvoz a likvidaci tuhých komunálních odpadů, údržbu veřejné zeleně, služby sociální péče, kulturní činnost, sport, rekreaci a cestovní ruch, správu bytového fondu, základní školy, zařízení jim sloužící a předškolní zařízení, zřízení jednotky dobrovolných hasičů, jakož i úkoly vyplývající z funkce jejich zakladatele a zřizovatele,
- rozhodování o vyhlášení místního referenda na území městské části,
- navrhování změny katastrálních území uvnitř městské části,
- poskytování věcných a peněžních darů fyzickým nebo právnickým osobám,
- rozhodování o veřejných zakázkách,
- schvalování rozpočtu městské části a hospodaření podle něj.¹⁵

Hlavní město Praha může Statutem svěřit městským částem zejména rozhodování o těchto majetkoprávních úkonech:

- o uzavření smlouvy o přijetí a poskytnutí úvěru, půjčky nebo dotace, o převzetí dluhu, o převzetí ručitého závazku, přistoupení k závazku a smlouvy o sdružení, orgány městské části,
- o peněžitých a nepeněžitých vkladech městské části do obchodních společností a svazků,

¹⁴ §17 odst. 1 zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze ve znění pozdějších předpisů

¹⁵ §18 zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze ve znění pozdějších předpisů

- o majetkové účasti městské části na podnikání jiných osob s výjimkou právnických osob založených nebo zřízených městskou částí,
- o pronájmu, převodu a nabytí nemovitých věcí, včetně nemovitostí podle zvláštních zákonů,
- o bezúplatném převodu movitých věcí včetně peněz,
- o bezúplatném postoupení pohledávek městské části,
- o vzdání se práva a prominutí pohledávky,
- o zastavení movitých a nemovitých věcí,
- o dohodách o splátkách dluhů,
- o uzavírání smluv podle §21 až 27.¹⁶

Městským částem se svěřují do správy věci z majetku hlavního města Prahy, které jim byly svěřeny do hospodaření podle právních předpisů vydaných hlavním městem Prahou. Svěřenou věc z majetku města lze městské části odejmout, jestliže městská část při nakládání s touto věcí porušuje právní předpisy. O odejmutí věci z majetku svěřeného městské části rozhoduje zastupitelstvo hlavního města Prahy změnou Statutu.¹⁷

Spolupráce hlavního města Prahy a městských částí s ostatními kraji a obcemi. Hlavní město Praha může při výkonu své samostatné působnosti spolupracovat s ostatními kraji a obcemi. Na spolupráci hlavního města Prahy s kraji a obcemi nelze použít ustanovení občanského zákoníku o zájmových sdružení právnických osob a o smlouvě o sdružení. Hlavní město Praha se nemůže s ostatními kraji a obcemi sdružovat podle předpisů sdružování občanů.¹⁸ Městské části mohou v mezích své samostatné působnosti spolupracovat s jinými městskými částmi nebo s územními samosprávnými celky.¹⁹

Spolupráce s ostatními kraji se uskutečňuje na základě smlouvy uzavřené ke splnění konkrétního úkolu, zakládáním právnických osob podle zvláštního právního předpisu.²⁰

Smlouva uzavřená podle předchozího odstavce musí obsahovat:

- označení účastníků smlouvy,
- vymezení předmětu smlouvy,

¹⁶ §18 odst. 3 zákona č. 131/2000 Sb. o hlavním městě Praze ve znění pozdějších předpisů

¹⁷ §19 odst. 1, 2, 3 zákona č. 131/2000 Sb. o hlavním městě Praze ve znění pozdějších předpisů

¹⁸ §20 odst. 1, 2, 3 zákona č. 131/2000 Sb. o hlavním městě Praze ve znění pozdějších předpisů

¹⁹ §20 odst. 4 zákona č.131/2000 Sb. o hlavním městě Praze ve znění pozdějších předpisů

²⁰ Zákon č. 513/1991 Sb. obchodní zákoník ve znění pozdějších předpisů

- práva a povinnosti jednotlivých účastníků smlouvy, včetně způsobu kontroly plnění smlouvy,
- způsob využití stavby po jejím dokončení, je-li stavba předmětem smlouvy,
- důvody a způsob odstoupení účastníků od smlouvy a vypořádání majetku a majetkových práv.²¹

Hlavní město Praha může uzavřít písemnou smlouvu o vytvoření svazku obcí. Předmětem činnosti svazku mohou být zejména:

- úkoly v oblasti školství, sociální péče, zdravotnictví, kultury, požární ochrany, cestovního ruchu a péče o zvířata,
- zabezpečování čistoty hlavního města Prahy, správa veřejné zeleně a veřejného osvětlení, shromažďování a odvoz komunálních odpadů a jejich nezávadné úpravy, využití nebo zneškodnění zásobování vodou, odvádění a čištění odpadních vod,
- zavádění, rozšiřování a zdokonalování inženýrských sítí a systémů veřejné osobní dopravy k zajištění dopravní obslužnosti daného území,
- úkoly v oblasti ochrany ovzduší, úkoly související se zabezpečováním přeměn topných systémů k vyloučení ekologicky nevhodných paliv v bytech a obytných objektech nebo k zabezpečování energeticky úsporných opatření stavby,
- provoz lomů, pískoven a zařízení sloužících k těžbě a úpravě nerostných surovin,
- správa majetku hlavního města Prahy, zejména místních komunikací, lesů, domovního a bytového fondu, sportovních, kulturních zařízení a dalších zařízení spravovaných hlavním městem Prahou,
- správa datových fondů a poskytování informací o území.²²

Přílohou smlouvy o vytvoření svazku jsou jeho stanovy, v nichž musí být uvedeno:

- název a sídlo členů svazku,
- název a sídlo svazku a předmět jeho činnosti
- orgány svazku způsob jejich ustanovení, jejich působnosti a způsob jejich rozhodování,
- majetek členů svazku, který vkládají do svazku,
- zdroje příjmů svazku,
- práva a povinnosti členů svazku,

²¹ §21 odst. 2 zákona č. 131/2000 Sb. o hlavním městě Praze ve znění pozdějších předpisů

²² §24 odst. 3 zákona č. 131/2000 Sb. o hlavním městě Praze ve znění pozdějších předpisů

- způsob rozdělení zisku a podíl členů na úhradě ztráty svazku,
- podmínky přistoupení ke svazku a vystoupení z něj včetně vypořádání majetkového podílu,
- obsah a rozsah kontroly svazku hlavním městem Prahou a obcemi, které svazek vytvořily.²³

Hlavní město Praha a městské části mohou spolupracovat s obcemi jiných států. Hlavní město Praha může být členem mezinárodních sdružení územních samosprávných celků. Svazky mohou uzavírat se svazky obcí jiných států smlouvy o vzájemné spolupráci. Obsahem spolupráce mohou být jen činnosti, které jsou předmětem činnosti svazku obcí, který smlouvou o vzájemné spolupráci uzavřel.²⁴

Smlouvy musí být v souladu se zahraniční politikou státu a podléhají souhlasu ministerstva po předchozím projednání s Ministerstvem zahraničních věcí. Bez tohoto souhlasu nemůže smlouva nabýt účinnosti. Udělení souhlasu může být odepřeno pouze pro rozpor se zákonem nebo mezinárodní smlouvou, kterou je Česká republika vázána a která byla vyhlášena.²⁵

Zjistí-li hlavní město Praha nebo městská část, že dochází k porušování povinností stanovených obecně závaznou vyhláškou nebo nařízením hlavního města Prahy, znečišťování veřejných prostranství, k ohrožování životního prostředí právnickou nebo fyzickou osobou, může se hlavní město Praha nebo městská část domáhat nápravy a případně ukládat pokuty.

Ukládání pokut hlavním městem Prahou nebo městskou částí upravuje zákon následovně:

- poruší-li podnikající fyzická osoba při výkonu své podnikatelské činnosti nebo právnická osoba povinnost stanovenou obecně závaznou vyhláškou nebo nařízením hlavního města Prahy, uloží jí hlavní město Praha nebo městská část pokutu až do výše 200 000 Kč.
- fyzické osobě, která neudrzuje čistotu a pořádek na pozemku, který užívá, a naruší tím vzhled nebo životní prostředí městské části, může městská část uložit pokutu do 50 000 Kč.
- právnické osobě nebo podnikateli, kteří neudrží čistotu a pořádek na jimi užívaném pozemku nebo jiné nemovitosti či jinak naruší vzhled nebo životní prostředí městské části, uloží městská část pokutu do výše 100 000 Kč.

²³ §24 odst. 4 zákona č. 131/2000 Sb. o hlavním městě Praze ve znění pozdějších předpisů

²⁴ §27 odst. 1,2 zákona č. 131/2000 Sb. o hlavním městě Praze ve znění pozdějších předpisů

²⁵ §27 odst. 5 zákona č. 131/2000 Sb. o hlavním městě Praze ve znění pozdějších předpisů

- právnické osobě nebo podnikateli, který při výkonu své podnikatelské činnosti znečistí veřejné prostranství, odloží věci mimo vyhrazené místo nebo jinak naruší životní prostředí v městské části, uloží městská část pokutu do výše 500 000 Kč.
- zasahuje-li jednání právnické osoby nebo podnikatele svými důsledky území více městských částí ve lhůtě 30 dnů ode dne, kdy se o porušení povinností dozvědí, nedohodnou o tom, která z nich bude řízení o uložení pokuty provádět, a o způsobu rozdělení výnosu z uložené pokuty.
- uložení pokuty nezbavuje podle odstavců 1 až 4 osoby uvedené v těchto ustanoveních povinnosti odstranit závadný stav ve lhůtě stanovené hlavním městem Prahou nebo městskou částí s přihlédnutím k okolnostem případu. Pokud tak neučiní, může tak učinit hlavní město Praha nebo městská část sama na náklady povinné osoby, popřípadě uložit pokutu opakovaně.
- fyzické nebo právnické osobě, která poruší povinnosti stanovené v §13 odst. 3, může městská část uložit pokutu do výše 10 000 Kč.

Ukládání pokut hlavním městem Prahou nebo městskou částí upravuje zákon dále následovně:

- řízení o uložení pokuty lze zahájit do 1 roku ode dne, kdy se hlavní město Praha nebo městská část o porušení povinností dozvěděly, nejpozději do 3 let ode dne, kdy k porušení povinnosti došlo.
- do běhu lhůty podle odstavce 1 se nezapočítává doba, po kterou se pro tentýž skutek vedlo trestní řízení podle zvláštního zákona.
- pokutu podle § 29 nelze uložit, jestliže zvláštní zákon připouští uložit za nesplnění nebo porušení povinností uvedených v § 29 vyšší sankci.
- výnos pokut je příjmem toho, kdo je uložil, nestanoví-li zákon jinak (§ 29 odst. 5).
- o odvolání proti rozhodnutí městské části o uložení pokuty rozhoduje hlavní město Praha. O odvolání proti rozhodnutí hlavního města Prahy o uložení pokuty rozhoduje ministerstvo. Odvolací orgán nemůže rozhodnutí změnit.²⁶

²⁶ § 29 odst.1, - 8 a § 30 odst.1, - 5 zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze ve znění pozdějších předpisů

III. Přenesená působnost hlavního města Prahy a městských částí

1) Přenesená působnost hlavního města Prahy

Přenesená působnost hlavního města Prahy představuje výkon státní správy. Patří sem vykonávání všech činností, které jsou vyžadovány státem.

Přenesená působnost hlavního města Prahy

- hlavní město Praha vykonává přenesenou působnost, která je zvláštním zákonem svěřena krajům. Hlavní město Praha vykonává přenesenou působnost, která je zvláštním zákonem svěřena okresním úřadům, pověřeným obecním úřadům, pokud zákon nebo Statut nestanoví jinak.
- při výkonu přenesené působnosti se orgány hlavního města Prahy řídí při nařízení hlavního města Prahy a při rozhodování o právech a právech chráněných zájmech a povinnostech fyzických a právnických osob zákony a právními předpisy vydanými na základě zákona,
- v ostatních případech též usneseními vlády a směrnicemi ústředních správních úřadů; usnesení vlády a směrnice ústředních správních úřadů nemohou orgánům hlavního města Prahy ukládat povinnosti, pokud nejsou stanoveny zákonem. Podmínkou platnosti směrnic ústředních správních úřadů je jejich publikování ve Věstníku vlády pro orgány kraje, okresní úřady a orgány obcí.
- hlavní město Praha obdrží ze státního rozpočtu příspěvek na výkon přenesené působnosti.
- rozhodnutí vydaná ve správním řízení při výkonu přenesené působnosti hlavního města Prahy Magistrátem hlavního města Prahy nebo zvláštními orgány hlavního města Prahy přezkoumává příslušné ministerstvo nebo jiný ústřední správní úřad.²⁷

²⁷ § 31 odst. 1, - 4 zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze ve znění pozdějších předpisů

2) Přenesená působnost městských částí

Přenesená působnost městských částí

- městské části vykonávají pro území stanovené Statutem přenesenou působnost, která je jim svěřena zákonem nebo Statutem,
- přenesenou působnost, která je zvláštním zákonem svěřena obcím, lze Statutem svěřit pouze všem městským částem. Přenesenou působnost, která je zvláštním zákonem svěřena okresním úřadům nebo pověřeným obecním úřadům, lze Statutem svěřit městským částem stanoveným Statutem,
- při výkonu přenesené působnosti se orgány městské části řídí, při rozhodování o právech, právech chráněných zájmech a povinnostech fyzických a právnických osob zákony a právními předpisy vydanými na základě zákona,
- v ostatních případech též usneseními vlády a směrnicemi vlády a směrnicemi ústředních správních úřadů; usnesení vlády a směrnice ústředních správních úřadů nemohou orgánům městské části ukládat povinnosti, pokud nejsou stanoveny zákonem. Podmínkou platnosti směrnic ústředních správních úřadů je jejich publikování ve Věstníku vlády pro orgány kraje, okresní úřady a orgány obcí,
- rozhodnutí vydaná orgány městských částí ve správním řízení přezkoumává hlavní město Praha, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak,
- městská část obdrží z rozpočtu hlavního města Prahy příspěvek na výkon přenesené působnosti.²⁸

Pokud zvláštní zákon upravuje působnost hlavního města Prahy a nestanoví, že jde o samostatnou působnost či o přenesenou působnost, platí, že jde vždy o činnosti patřící do samostatné působnosti hlavního města Prahy.

Pokud zvláštní zákon upravuje působnost městské části a nestanoví, že jde o samostatnou působnost či o přenesenou působnost, platí, že jde vždy o činnosti patřící do samostatné působnosti městské části.²⁹

²⁸ § 32 odst. 1,-5 zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze ve znění pozdějších předpisů

²⁹ § 33 odst. 1,2 zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze ve znění pozdějších předpisů

IV. Orgány hlavního města Prahy a městských částí

1) Zastupitelstvo hlavního města Prahy

Zastupitelstvo hlavního města Prahy je vrcholným orgánem hlavního města Prahy. Počet členů zastupitelstva činí 55 až 70 členů. Počet členů zastupitelstva hlavního města Prahy na příští volební období stanoví zastupitelstvo hlavního města Prahy nejpozději 85 dnů před konáním voleb do zastupitelstva. Pokud nebyl počet členů zastupitelstva určen v této lhůtě, volí se počet členů zastupitelstva hlavního města Prahy podle dolní hranice, tj. 55 členů.³⁰

Mandát člena zastupitelstva vzniká zvolením, ke zvolení dojde ukončením hlasování a tím mandát vznikl. Zvolený člen zastupitelstva hlavního města Prahy složí slib na začátku prvního zasedání zastupitelstva, jehož se po svém zvolení zúčastní. Práv a povinností se člen zastupitelstva hlavního města Prahy ujímá složením slibu. Slib složí člen zastupitelstva hlavního města Prahy do rukou předsedajícího zasedání zastupitelstva a pronese slovo „slibuji“ a složení slibu potvrdí svým podpisem.³¹

Zastupitel vykonává svůj mandát osobně v souladu se svým slibem a není při tom vázán žádnými příkazy. Výkon funkce člena zastupitelstva hlavního města Prahy se považuje za výkon veřejné funkce. Člen zastupitelstva hlavního města Prahy nesmí být pro výkon své funkce krácen na právech vyplývajících z jeho pracovního nebo jiného obdobného poměru.

Při výkonu této své funkce má člen zastupitelstva hlavního města Prahy právo

- předkládat zastupitelstvu hlavního města Prahy návrhy na projednání,
- vznášet dotazy, připomínky a podněty na radu hlavního města Prahy a její jednotlivé členy, na předsedy výborů zastupitelstva hlavního města Prahy, na statutární orgány právnických osob, jejichž zakladatelem je hlavní město Praha, a na vedoucí příspěvkových organizací a organizačních složek, které hlavní město Praha zřídilo nebo založilo a písemnou odpověď musí obdržet do 30 dnů,
- zastupitel může požadovat od zaměstnanců hlavního města Prahy, jakož i od zaměstnanců právnických osob, které hlavní město Praha založilo nebo zřídilo, informace ve věcech které souvisejí s výkonem jeho funkce.

³⁰ § 48 odst. 1,2 zákona č. 131/2000 Sb. zákona o hlavním městě Praze ve znění pozdějších předpisů

³¹ § 50 odst. 1, - 4 zákona č. 131/2000 Sb. zákona o hlavním městě Praze ve znění pozdějších předpisů

Člen zastupitelstva hlavního města Prahy je povinen se zúčastňovat zasedání zastupitelstva hlavního města Prahy, popřípadě zasedání jiných orgánů hlavního města Prahy, je-li jejich členem a plnit úkoly, které pro něho z výkonu funkce v těchto orgánech vyplývají a úkoly, které mu tyto orgány uloží, hájit zájmy občanů hlavního města Prahy a jednat a vystupovat tak, aby nebyla ohrožena vážnost jeho funkce.

Člen zastupitelstva hlavního města Prahy, u něhož skutečnosti nasvědčují, že by v orgánech hlavního města Prahy mohl znamenat výhodu nebo škodu pro něj samotného nebo osobu blízkou, pro fyzickou nebo právnickou osobu, kterou zastupuje na základě zákona nebo plné moci, je povinen tuto skutečnost před zahájením jednání orgánů hlavního města Prahy, který má danou záležitost projednávat, oznámit. O tom, zda existuje důvod pro vyloučení z projednávání a rozhodování v této záležitosti, rozhoduje tento orgán hlavního města Prahy.³²

Odměňování členů zastupitelstva hlavního města Prahy

Členům zastupitelstva hlavního města Prahy, kteří jsou pro výkon funkce dlouhodobě uvolněni, a členům, kteří před zvolením do funkce člena zastupitelstva hlavního města Prahy nebyli v pracovním poměru, ale vykonávají funkci ve stejném rozsahu jako dlouhodobě uvolnění členové zastupitelstva hlavního města Prahy, přísluší od hlavního města Prahy za výkon funkce uvolněného člena zastupitelstva hlavního města Prahy odměna. Odměna se vyplácí z rozpočtových prostředků hlavního města Prahy.³³

Ostatním členům zastupitelstva hlavního města Prahy, kteří nejsou uvolněni, a jsou-li v pracovním poměru, poskytne zaměstnavatel pro výkon funkce v rozsahu stanoveném hlavním městem Prahou pracovní volno s náhradou mzdy. Náhradu mzdy uhradí hlavní město Praha jejich zaměstnavateli. Neuvolněným členům zastupitelstva hlavního města Prahy, kteří nejsou v pracovním nebo jiném obdobném poměru, poskytne hlavní město Praha ze svých rozpočtových prostředků náhradu výdělku prokazatelně ušlého v souvislosti s výkonem jejich funkce paušální částkou, jejichž výši stanoví zastupitelstvo hlavního města Prahy vždy na příslušný kalendářní rok.³⁴

³² §51 odst. 1,-5 zákona č. 131/2000 Sb. zákona o hlavním městě Praze ve znění pozdějších předpisů

³³ §52 odst. 1 zákona č. 131/2000 Sb. zákona o hlavním městě Praze ve znění pozdějších předpisů

³⁴ §52 odst. 4 zákona č. 131/2000 Sb. zákona o hlavním městě Praze ve znění pozdějších předpisů

Uvolněným členům zastupitelstva hlavního města Prahy, jimž v době konání voleb do zastupitelstva hlavního města Prahy příslušela měsíční odměna, náleží tato odměna ještě po dobu tří měsíců od konání voleb do zastupitelstva hlavního města Prahy, pokud jim nevznikl opětovný nárok na měsíční odměnu.³⁵

Jednání zastupitelstva hlavního města Prahy

Zastupitelstvo hlavního města Prahy vydá jednací řád, v němž stanoví podrobnosti o jednání včetně postupů při projednávání návrhů zákonů podávaných poslanecké sněmovně.³⁶

Zasedání zastupitelstva hlavního města Prahy svolává písemně a se sdělením navrženého programu primátor hlavního města Prahy, a to podle potřeby, nejméně však jednou za tři měsíce.

Primátor hlavního města Prahy je povinen svolat zasedání zastupitelstva hlavního města Prahy na základě písemné žádosti jedné třetiny všech jeho členů. Zasedání se v takovém případě musí konat nejpozději do 15 dnů ode dne, kdy byla doručena písemná žádost.

Magistrát hlavního města Prahy informuje občany hlavního města Prahy o místě, době a navrženém programu připravovaného zasedání zastupitelstva hlavního města Prahy na úřední desce Magistrátu hlavního města Prahy, a to nejméně 7 dní před jeho konáním. Zasedání zastupitelstva hlavního města Prahy je veřejné.

Jestliže při zahájení zasedání zastupitelstva hlavního města Prahy není zastupitelstvo hlavního města Prahy usnášeníschopné (přítomnost nadpoloviční většiny všech členů zastupitelstva hlavního města Prahy), primátor zasedání zastupitelstva ukončí a svolá jeho náhradní zasedání nejpozději do 15 dnů ode dne ukončeného zasedání.³⁷

³⁵ §55 odst. 1 zákona č. 131/2000 Sb. zákona o hlavním městě Praze ve znění pozdějších předpisů

³⁶ §66 zákona č. 131/2000 Sb. zákona o hlavním městě Praze ve znění pozdějších předpisů

³⁷ §60 odst. 1, - 6 zákona č. 131/2000 Sb. zákona o hlavním městě Praze ve znění pozdějších předpisů

Ustavující zasedání nově zvoleného zastupitelstva hlavního města Prahy svolává dosavadní primátor hlavního města Prahy nejpozději do 40 dnů od vyhlášení voleb.

Ustavující zasedání zastupitelstva hlavního města Prahy zvolí primátora hlavního města Prahy, náměstký primátora hlavního města Prahy a další členy rady hlavního města Prahy. Ustavujícímu zasedání předsedá nejstarší člen zastupitelstva (doyen³⁸) hlavního města Prahy do doby, než je zvolen primátor hlavního města Prahy nebo náměstek primátora hlavního města Prahy.³⁹

O průběhu jednání zastupitelstva hlavního města Prahy se pořizuje zápis, který musí obsahovat počet přítomných členů zastupitelstva hlavního města Prahy, schválený pořad jednání zastupitelstva hlavního města Prahy, průběh a výsledek hlasování a přijatá usnesení.⁴⁰

V případě vyhlášení místního referenda konaného v záležitosti samostatné působnosti hlavního města Prahy na celém území hlavního města Prahy, pokud nebude zastupitelstvo nebo jiný orgán hlavního města Prahy postupovat v souladu s výsledky tohoto referenda, vyzve ministr vnitra zastupitelstvo hlavního města Prahy, aby do dvou měsíců zjednálo nápravu. Jestliže tak zastupitelstvo hlavního města Prahy neučiní, ministerstvo je rozpustí a ministr vnitra vyhlásí do 30 dnů nové volby.⁴¹

Pokud se zastupitelstvo hlavního města Prahy nesejde po dobu delší než šest měsíců, tak aby bylo usnášeníschopné, ministerstvo vnitra je rozpustí na návrh primátora hlavního města Prahy.⁴²

³⁸ všeobecná encyklopedie Diderot z roku 1999 svazek c/f str. 282

³⁹ §61 odst. 1,2 zákona č. 131/2000 Sb. zákona o hlavním městě Praze ve znění pozdějších předpisů

⁴⁰ §65 zákona č. 131/2000 Sb. zákona o hlavním městě Praze ve znění pozdějších předpisů

⁴¹ §67 odst. 2 zákona č. 131/2000 Sb. zákona o hlavním městě Praze ve znění pozdějších předpisů

⁴² §67 odst. 3 zákona č. 131/2000 Sb. zákona o hlavním městě Praze ve znění pozdějších předpisů

2) Rada hlavního města Prahy

Rada hlavního města Prahy je výkonným orgánem hlavního města Prahy v oblasti samostatné působnosti. Rada hlavního města Prahy připravuje návrhy pro jednání zastupitelstva hlavního města Prahy a zabezpečuje plnění již přijatých usnesení.⁴³

Rada hlavního města Prahy je volena zastupitelstvem hlavního města Prahy z řad členů zastupitelstva hlavního města Prahy, má 11 členů a tvoří ji primátor hlavního města Prahy, náměstkyně primátora hlavního města Prahy a další členové rady hlavního města Prahy. Rada hlavního města Prahy vykonává své pravomoci až do zvolení nové rady hlavního města Prahy.⁴⁴

Schůze rady hlavního města Prahy jsou neveřejné, rada si může k jednotlivým bodům svého jednání přizvat i dalšího člena zastupitelstva hlavního města Prahy nebo jiné osoby.⁴⁵

Rada hlavního města Prahy pořizuje ze svého jednání zápis, ve kterém se vždy uvede počet přítomných členů rady hlavního města Prahy, pořad schůze rady hlavního města Prahy, průběh a výsledek hlasování a přijatá usnesení rady hlavního města Prahy. K platnému usnesení rady hlavního města Prahy je třeba souhlasu nadpoloviční většiny všech jejích členů. Rada hlavního města Prahy podává pololetně zprávu o své činnosti zastupitelstvu hlavního města Prahy.⁴⁶

3) Primátor hlavního města Prahy

Primátor hlavního města Prahy je z výkonu své funkce odpovědný zastupitelstvu hlavního města Prahy. Primátor hlavního města Prahy zastupuje hlavní město Prahu navenek. Úkony, které vyžadují schválení zastupitelstva hlavního města Prahy nebo rady hlavního města Prahy, může primátor provést jen po jejich předchozím schválení, jinak jsou tyto úkony neplatné od samého počátku.⁴⁷

⁴³ §68 odst. 1 zákona č. 131/2000 Sb. zákona o hlavním městě Praze ve znění pozdějších předpisů

⁴⁴ §69 odst. 1 zákona č. 131/2000 Sb. zákona o hlavním městě Praze ve znění pozdějších předpisů

⁴⁵ §70 odst. 1 zákona č. 131/2000 Sb. zákona o hlavním městě Praze ve znění pozdějších předpisů

⁴⁶ §70 odst. 3 zákona č. 131/2000 Sb. zákona o hlavním městě Praze ve znění pozdějších předpisů

⁴⁷ §72 odst. 1,2 zákona č. 131/2000 Sb. zákona o hlavním městě Praze ve znění pozdějších předpisů

Právní předpisy hlavního města Prahy podepisuje primátor spolu s náměstkem primátora hlavního města Prahy. Primátor hlavního města Prahy po předchozím souhlasu ministra vnitra jmenuje a odvolává ředitele Magistrátu hlavního města Prahy, toto je bez předchozího souhlasu ministra vnitra neplatné. Ukládá úkoly řediteli Magistrátu hlavního města Prahy, zabezpečuje plnění úkolů obrany a civilní ochrany na území hlavního města Prahy, vykonává funkci přednosta okresního úřadu a vykonává další úkoly uložené mu zastupitelstvem hlavního města Prahy.⁴⁸

Primátor hlavního města Prahy svolává a zpravidla řídí zasedání zastupitelstva a rady hlavního města Prahy. Je oprávněn požádat Policii České republiky o spolupráci při zabezpečování veřejného pořádku a Policie České republiky je povinna požadovanou spolupráci poskytnout.⁴⁹

Primátora hlavního města Prahy zastupuje náměstek primátora hlavního města Prahy, primátor setrvává ve své funkci po ukončení volebního období až do zvolení nového primátora hlavního města Prahy.⁵⁰

4) Výbory a komise hlavního města Prahy

Výbory zastupitelstva hlavního města Prahy, komise rady hlavního města Prahy a zvláštní orgány hlavního města Prahy. Zastupitelstvo hlavního města Prahy zřizuje vždy výbor finanční, výbor kontrolní a výbor pro výchovu a vzdělávání. Tyto výbory jsou nejméně pětičlenné.⁵¹

Pokud v územním obvodu hlavního města Prahy žije podle posledního sčítání lidu alespoň 15% občanů hlásících se k národnosti jiné než české, zřizuje zastupitelstvo hlavního města Prahy výbor pro národnostní menšiny. Členy tohoto výboru jsou i zástupci národnostních menšin, pokud je deleguje svaz utvořený podle zvláštního právního předpisu.⁵²

⁴⁸ §73 odst. 3 zákona č. 131/2000 Sb. zákona o hlavním městě Praze ve znění pozdějších předpisů

⁴⁹ §72 odst. 4,5 zákona č. 131/2000 Sb. zákona o hlavním městě Praze ve znění pozdějších předpisů

⁵⁰ §74 a §75 zákona č. 131/2000 Sb. zákona o hlavním městě Praze ve znění pozdějších předpisů

⁵¹ §78 odst. 1 zákona č. 131/2000 Sb. zákona o hlavním městě Praze ve znění pozdějších předpisů

⁵² §78 odst. 2 zákona č. 131/2000 Sb. zákona o hlavním městě Praze ve znění pozdějších předpisů

Zastupitelstvo hlavního města Prahy volí předsedu výboru z řad členů zastupitelstva hlavního města Prahy, členy výborů z řad členů zastupitelstva a občanů hlavního města Prahy a tajemníka výboru z řad zaměstnanců Magistrátu hlavního města Prahy. Počet členů výborů je vždy lichý a k přijetí usnesení je třeba nadpoloviční většiny všech členů výboru.⁵³

Finanční výbor provádí kontrolu hospodaření s majetkem a finančními prostředky hlavního města Prahy a plní další úkoly, jimiž jej pověřilo zastupitelstvo hlavního města Prahy.⁵⁴

Kontrolní výbor kontroluje plnění usnesení zastupitelstva a rady hlavního města Prahy, kontroluje dodržování právních předpisů ostatními výbory a Magistrátem hlavního města Prahy na úseku samostatné působnosti.⁵⁵

Výbor pro výchovu a vzdělávání posuzuje a zaujímá stanovisko k návrhům koncepce rozvoje výchovy a vzdělávání v hlavním městě Praze, vyjadřuje se k záměrům na poskytování dotací v oblasti mládeže, tělovýchovy a sportu. Předkládá návrhy na zkvalitnění péče poskytované školami a školskými zařízeními, případně předškolními zařízeními, které hlavní město Praha zřizuje.⁵⁶

Výbory pořizují zápis, který obsahuje předmět kontroly, jaké nedostatky byly zjištěny a návrhy opatření směřující k odstranění nedostatků. Zápis je předkládán zastupitelstvu hlavního města Prahy.⁵⁷

⁵³ §77 odst. 2 zákona č. 131/2000 Sb. zákona o hlavním městě Praze ve znění pozdějších předpisů

⁵⁴ §78 odst. 4 zákona č. 131/2000 Sb. zákona o hlavním městě Praze ve znění pozdějších předpisů

⁵⁵ §78 odst. 5 zákona č. 131/2000 Sb. zákona o hlavním městě Praze ve znění pozdějších předpisů

⁵⁶ §78 odst. 6 zákona č. 131/2000 Sb. zákona o hlavním městě Praze ve znění pozdějších předpisů

⁵⁷ §78 odst. 8 zákona č. 131/2000 Sb. zákona o hlavním městě Praze ve znění pozdějších předpisů

5) Magistrát hlavního města Prahy

Magistrát hlavního města Prahy tvoří ředitel, který je nadřízen všem zaměstnancům Magistrátu hlavního města Prahy. Magistrát v samostatné působnosti hlavního města Prahy plní úkoly uložené zastupitelstvem nebo radou hlavního města Prahy.⁵⁸

Magistrát vykonává přenesenou působnost hlavního města Prahy, není-li tato svěřena jiným orgánům hlavního města Prahy. Magistrát přezkoumává rozhodnutí vydaná orgány městských částí ve správním řízení, řídí výkon přenesené působnosti orgány městských částí, ukládá sankce(§ 29 pokuty), zabezpečuje výstavbu a provoz informačního systému Magistrátu a úřadů městských částí kompatibilního s informačními systémy správních úřadů. Dále se podílí na odborné přípravě zaměstnanců Magistrátu a úřadů městských částí pro vykonání zkoušky zvláštní odborné způsobilosti, kontroluje dodržování usnesení vlády v činnosti úřadů městských částí v přenesené působnosti.⁵⁹

Organizační strukturu Magistrátu včetně názvů organizačních jednotek a označení funkcí vedoucích pracovníků stanoví organizační řád. Základními organizačními jednotkami jsou odbory, které se dále člení na oddělení.⁶⁰

Ředitel magistrátu plní úkoly, uložené mu zastupitelstvem hlavního města Prahy, radou hlavního města Prahy nebo primátorem hlavního města Prahy. Vydává svým nařízením pracovní řád, spisový řád a skartační řád magistrátu, plní úkoly statutárního orgánu zaměstnavatele, zúčastňuje se zasedání zastupitelstva a rady hlavního města Prahy s hlasem poradním. Ředitel Magistrátu je oprávněn podat městské části návrh na odvolání tajemníka úřadu městské části.⁶¹

Ředitel Magistrátu je odpovědný primátorovi hlavního města Prahy za plnění úkolů uložených Magistrátu v oblasti samostatné a přenesené působnosti hlavního města Prahy. Ředitel Magistrátu nesmí vykonávat funkce v politických stranách, jeho funkce je neslučitelná

⁵⁸ §81 odst. 1,2 zákona č. 131/2000 Sb. zákona o hlavním městě Praze ve znění pozdějších předpisů

⁵⁹ §81 odst. 3 zákona č. 131/2000 Sb. zákona o hlavním městě Praze ve znění pozdějších předpisů

⁶⁰ §81 odst. 4 zákona č. 131/2000 Sb. zákona o hlavním městě Praze ve znění pozdějších předpisů

⁶¹ §81 odst. 5,6 zákona č. 131/2000 Sb. zákona o hlavním městě Praze ve znění pozdějších předpisů

s funkcí poslance, senátora, člena zastupitelstva hlavního města Prahy a zastupitelstva městské části.⁶²

6) Zastupitelstvo městské části

Zastupitelstvo městské části se skládá z volených členů zastupitelstva městské části, na postavení a jednání zastupitelstva městské části a jeho členů se obdobně použijí ustanovení vztahující se na postavení a jednání zastupitelstva hlavního města Prahy a jeho členů.⁶³

Počet členů zastupitelstva městské části na příští volební období se stanoví 85 dnů před dnem voleb do zastupitelstev v obcích. Při stanovení počtu členů zastupitelstva městské části se přihlíží zejména k počtu obyvatel a velikosti územního obvodu městské části. Počet členů zastupitelstva městské části je:⁶⁴

- do počtu 500 obyvatel 5–9 členů
- nad 500 do 3 000 obyvatel 9–15 členů
- nad 3 000 do 10 000 obyvatel 11–25 členů
- nad 10 000 do 30 000 obyvatel 15–25 členů
- nad 30 000 do 70 000 obyvatel 25–35 členů
- nad 70 000 obyvatel 35–45 členů.

Působnost zastupitelstva městské části.

Zastupitelstvu městské části je vyhrazeno rozhodovat ve věcech jemu svěřených zákonem o hlavním městě Praze 131/2000 Sb., zvláštním zákonem nebo Statutem.

- volit starostu městské části, zástupce starosty městské části a další členy rady městské části a odvolávat je z funkce,
- stanovit počet členů zastupitelstva městské části, kteří vykonávají tuto funkci jako své zaměstnání,
- stanovit výši odměn členům zastupitelstva městské části,
- vyjadřovat se k návrhu územně plánovací dokumentace hlavního města Prahy,

⁶² §81 odst. 7,8 zákona č. 131/2000 Sb. zákona o hlavním městě Praze ve znění pozdějších předpisů

⁶³ §87 zákona č. 131/2000 Sb. zákona o hlavním městě Praze ve znění pozdějších předpisů

⁶⁴ §88 zákona č. 131/2000 Sb. zákona o hlavním městě Praze ve znění pozdějších předpisů

- vyjadřovat se k návrhu rozpočtu hlavního města Prahy,
- vyjadřovat se k návrhu rozvoje hlavního města Prahy,
- schvalovat regulační plán pro území městské části,
- schvalovat program rozvoje městské části v souladu s programem rozvoje hlavního města Prahy,
- schvalovat rozpočet a závěrečný účet městské části,
- zřizovat a rušit trvalé a dočasné peněžní fondy městské části,
- zakládat, zřizovat a rušit právnické osoby a zařízení bez právní subjektivity,
- rozhodovat o veřejných zakázkách, u nichž cena předmětu plnění přesahuje 5% souhrnu všech příjmů městské části plánovaných ve schváleném rozpočtu městské části v příslušném kalendářním roce nebo 50 000 000,- Kč,
- rozhodovat o vyhlášení místního referenda na území městské části,
- udělovat a odnímat čestné občanství a ceny městské části.⁶⁵

Zastupitelstvu městské části je vyhrazeno rozhodovat o majetkových úkonech, pokud jsou městské části svěřeny zákonem nebo statutem.⁶⁶

7) Rada městské části

Na postavení a jednání rady městské části a jejích členů se obdobně použijí ustanovení vztahující se na postavení a jednání rady hlavního města Prahy a jejích členů. Počet členů rady městské části činí nejméně 5 a nejvýše 9 členů, přičemž nesmí přesahovat jednu třetinu počtu členů zastupitelstva městské části. Rada městské části se nevolí v městských částech, kde zastupitelstvo má méně než 15 členů, tam plní funkci rady starosta.⁶⁷

⁶⁵ §89 odst. 1 zákona č. 131/2000 Sb. zákona o hlavním městě Praze ve znění pozdějších předpisů

⁶⁶ §89 odst. 2 zákona č. 131/2000 Sb. zákona o hlavním městě Praze ve znění pozdějších předpisů

⁶⁷ §94,95 zákona č. 131/2000 Sb. zákona o hlavním městě Praze ve znění pozdějších předpisů

8) Starosta městské části

Na postavení a jednání starosty městské části se obdobně použijí ustanovení vztahující se na postavení a jednání primátora hlavního města Prahy. Starosta městské části jmenuje a odvolává tajemníka úřadu městské části po předchozím souhlasu ředitele Magistrátu, je-li tato funkce zřízena.⁶⁸

Starosta městské části je oprávněn při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku městské části požádat o součinnost Policii České republiky nebo městskou policii hlavního města Prahy. Policie České republiky nebo městská policie hlavního města Prahy je povinna požadovanou spoluprací poskytnout.⁶⁹

Starosta městské části je oprávněn zúčastnit se jednání zastupitelstva hlavního města Prahy s hlasem poradním. Na zasedání zastupitelstva hlavního města Prahy mu musí být uděleno slovo, jedná-li se o záležitosti příslušné městské části. Starosta městské části je oprávněn zúčastnit se jednání rady hlavního města Prahy, jedná-li se o návrh podaný městskou částí.⁷⁰

9) Výbory a komise městské části

Výbory zastupitelstva městské části, komise rady městské části a zvláštní orgány městské části.

Na postavení a jednání výboru zastupitelstva městské části a zvláštních orgánů městské části se obdobně použijí ustanovení vztahující se na postavení a jednání výborů zastupitelstva hlavního města Prahy. Zastupitelstvo městské části vždy zřizuje výbor kontrolní a výbor finanční. Výbor se usnává většinou hlasů všech svých členů.⁷¹

⁶⁸ §97 zákona č. 131/2000 Sb. zákona o hlavním městě Praze ve znění pozdějších předpisů

⁶⁹ §98 zákona č. 131/2000 Sb. zákona o hlavním městě Praze ve znění pozdějších předpisů

⁷⁰ §99 zákona č. 131/2000 Sb. zákona o hlavním městě Praze ve znění pozdějších předpisů

⁷¹ §100 zákona č. 131/2000 Sb. zákona o hlavním městě Praze ve znění pozdějších předpisů

10) Úřad městské části

Na postavení a jednání úřadu městské části, jeho tajemníka a na zaměstnance městské části se obdobně použijí ustanovení vztahující se na postavení a jednání Magistrátu. Úřad městské části tvoří tajemník úřadu městské části a zaměstnanci městské části. Není-li funkce tajemníka úřadu městské části zřízena, vykonává tuto funkci starosta městské části.⁷²

V úřadech městských částí, kterým je svěřen výkon přenesené působnosti v rozsahu pověřeného obecního úřadu nebo okresního úřadu, se zřizuje funkce tajemníka vždy. Úřad městské části vykonává přenesenou působnost městské části, není-li zákonem svěřena jiným orgánům městské části.

⁷² § 103,104 zákona č. 131/2000 Sb. zákona o hlavním městě Praze ve znění pozdějších předpisů

V. Statut hlavního města Prahy

Statut hlavního města Prahy je obecně závaznou vyhláškou hlavního města Prahy č. 55/2000 Sb. hl. m. Prahy. Tato vyhláška hlavního města Prahy, kterou se vydává Statut, je rozdělena do osmi částí a dvanácti příloh, v nichž jsou konkretizována jednotlivá ustanovení.

1) V **části první** je uvedeno, že se Praha člení na městské části a jejich výčet je uveden v příloze č. 1. Počet těchto městských částí je v současnosti 57, městské části Praha 1 až Praha 22 plní funkci správních obvodů obdobnou jako u obcí s rozšířenou působností, výjimku tvoří některé agendy, jejichž působnost je vyhrazena Magistrátu hlavního města Prahy. Zbývajících 35 městských částí je označováno jednotlivými místními názvy jako: Praha Benice, ... – Praha Zličín, a jejich působnost lze přirovnat k působnosti obcí a jsou z hlediska správních obvodů přiřazeny do působnosti příslušných Prah 1 až Prahy 22. Území jednotlivých městských částí jsou taxativně vymezena.⁷³

2) V **části druhé** jsou uvedeny záležitosti, které se svěřují do působnosti městských částí nad rozsah stanovený zákonem. Do samostatné působnosti všech městských částí nad rozsah stanovený zákonem jsou svěřeny následující záležitosti.⁷⁴ Jedná se o výčtový popis předmětu působnosti s uvedením příslušných zákonů, jednotlivých paragrafů a odstavců.

Záležitosti svěřené do přenesené působnosti všech městských částí nad rámec stanovený zákonem.⁷⁵ Záležitosti svěřené do přenesené působnosti městských částí uvedených ve Statutu⁷⁶, týká se tedy Prahy 1 až Prahy 22, jsou uvedeny v příloze č.4 v části A Statutu hlavního města Prahy. Jedná se tedy o záležitosti, které jsou identické pro všechny správní obvody Prahy.

⁷³ § 1 Obecně závazná vyhláška č. 55/2000 Sb. hl. m. Prahy, kterou se vydává Statut hlavního města Prahy ve znění pozdějších předpisů

⁷⁴ § 2 Obecně závazná vyhláška č. 55/2000 Sb. hl. m. Prahy, kterou se vydává Statut hlavního města Prahy ve znění pozdějších předpisů

⁷⁵ § 3 odst. 1 Obecně závazná vyhláška č. 55/2000 Sb. hl. m. Prahy, kterou se vydává Statut hlavního města Prahy ve znění pozdějších předpisů

⁷⁶ § 4 odst. 1 Obecně závazná vyhláška č. 55/2000 Sb. hl. m. Prahy, kterou se vydává Statut hlavního města Prahy ve znění pozdějších předpisů

Záležitosti svěřené do přenesené působnosti městských částí uvedených v § 4 odst.2, to jsou Prahy 11 – 22, jsou uvedeny v příloze č. 4 v části B Statutu.

Záležitosti svěřené do přenesené působnosti městských částí uvedených v § 4 odst. 3, to jsou Prahy 16 – 22, jsou uvedeny v příloze č. 4 v části C Statutu.

Záležitosti svěřené do přenesené působnosti městských částí uvedených v § 4 odst. 4 až 25, to jsou Prahy 1 – 22, jsou uvedeny v příloze č. 4 v části D Statutu.

Členění přenesené působnosti na jednotlivé městské části vychází i z potřeb hlavního města Prahy vzhledem k některým specifickým odlišnostem jednotlivých městských částí, které jsou dány jejich polohou a charakterem spravovaného území.

3) V **části třetí** se hovoří o rozpočtu hlavního města Prahy a o rozpočtech městských částí. Hlava I. upravuje způsoby projednání návrhu rozpočtu hlavního města Prahy a městských částí, závěrečného účtu hlavního města Prahy a městských částí a výsledků jejich hospodaření.

Sestavovaný návrh rozpočtu hlavního města Prahy vychází z potřeb města, městských částí a organizací hlavního města Prahy, zohledňuje jejich potřeby a možnosti jejich krytí. Finanční vztahy k městským částem jsou schvalovány v rámci rozpočtu hlavního města Prahy.

Kritéria pro přidělování rozpočtových prostředků jednotlivým městským částem jsou průběžně upravována tak, aby postupně docházelo k jejich rovnoměrnému přidělování na základě objektivních kritérií (počet obyvatel městské části, rozloha spravovaného území, množství komunikací, dobrovolné hasičské sbory, atd.). Městské části zpracovávají svůj rozpočet podle vzoru, který je jednotný pro všechny městské části a umožňuje jednotné zpracování údajů za celou Prahu.

Zdroje peněžních příjmů a druhy výdajů městských částí jsou uvedeny v Hlavě II. a taxativně uvádí, jaké jsou zdroje peněžních příjmů a výdajů městských částí.⁷⁷

Většina těchto příjmů je tvořena dotacemi a účelově vázanými dotacemi z rozpočtu hlavního města Prahy. Návrhy na přidělení jednotlivých účelově vázaných dotací předkládají Radě hlavního města Prahy příslušní radí ze svých rozpočtových kapitol na základě žádostí městských částí.

Další část příjmů vzniká nezávisle na vůli zastupitelstva městské části a je odvozena od celostátně platných předpisů, jako je výnos daně z nemovitostí, od níž jsou nově vybudované objekty rodinného bydlení osvobozeny po dobu 15ti let. Dále z výnosu z místních poplatků stanovené v příloze č. 6 Statutu. Druhy výdajů městských částí.⁷⁸

Hlava III. upravuje podmínky hospodaření městských částí podle vlastního rozpočtu, formu vedení účetnictví a postup při předávání informací. Městská část vede účetní evidenci podle zákona.⁷⁹, postupuje podle jednotné účetní osnovy pro hlavní město Prahu a postupů účtování platných pro podvojně účetnictví obce, provádí inventarizaci majetku, zpracovává daňová přiznání a provádí ostatní související účetní operace.

4) V **části čtvrté**, která se zabývá majetkem hlavního města Prahy, který se svěřuje městským částem a rozsah oprávnění městských částí při nakládání s tímto majetkem. Jednotlivá ustanovení paragrafového znění se odvolávají na přílohu č. 7 Statutu, ve které je uveden majetek hlavního města Prahy. Příloha č. 8 Statutu uvádí majetek svěřený městským částem, kde jsou uvedeny náležitosti, které musí obsahovat žádost městské části o svěření věcí z majetku hlavního města Prahy do správy jednotlivých městských částí. Příloha č. 9 Statutu obsahuje náležitosti záměru městské části o rozhodnutí o majetkoprávních úkonech uvedených v ustanovení § 18 vyhlášky hlavního města Prahy č. 55/2000 Sb.

⁷⁷ §9 Obecně závazná vyhláška č. 55/2000 Sb. hl. m. Prahy, kterou se vydává Statut hlavního města Prahy ve znění pozdějších předpisů

⁷⁸ §10 Obecně závazná vyhláška č. 55/2000 Sb. hl. m. Prahy, kterou se vydává Statut hlavního města Prahy ve znění pozdějších předpisů

⁷⁹ Zákon č. 563/1991 Sb. o účetnictví ve znění pozdějších předpisů

V příloze č.10 Statutu jsou uvedeny zvláštní podmínky pro správu a nakládání městských částí s vymezeným svěřeným majetkem hlavního města Prahy. Podmínky k předkládání návrhů městských částí hlavnímu městu Praze a jejich ověřování na Magistrátu hlavního města Prahy jsou uvedeny v příloze č.11 Statutu.

Městským částem se svěřuje do správy majetek hlavního města Prahy⁸⁰ pořízený městskou částí, nabytý rozhodnutím příslušného ministerstva podle ustanovení zvláštního zákona, získaný darem, nebo dědictvím, privatizací, převodem z vlastnictví státu a jiným vyjmenovaným způsobem jeho nabytí.

Městská část je oprávněna činit jménem hlavního města Prahy právní úkony, které bezprostředně předcházejí nabytí vlastnictví nemovitostí, po předchozím souhlasu rady hlavního města Prahy. Pod se rada nevyjádří ve stanovených lhůtách, má se za to, že s návrhem souhlasí. O právních úkonech musí příslušná městská část neprodleně písemně informovat hlavní město Prahu a předat kopie právních dokumentů.

Městské části mohou mezi sebou vzájemně uzavírat smlouvy o převodu správy movitého majetku v pořizovací hodnotě 1 000 000,- Kč. Oznamovací povinnost o převodu správy majetku hlavního města Prahy platí obdobně. Městské části vykonávají při nakládání se svěřeným majetkem hlavního města Prahy všechna práva a povinnosti vlastníka. Městské části jsou tedy povinny zajišťovat samostatnou odbornou údržbu svěřeného majetku, odpovídají za technický stav tohoto majetku a vedou jeho účetnictví, majetkovou a odbornou evidenci.

Povinností městské části je oznámit hlavnímu městu Praze záměr rozhodnout o následujících majetkoprávních úkonech.⁸¹ V případě převodu samostatných pozemků, staveb nebo částí staveb včetně pozemků se stavbou souvisejících, kde cena zjištěná podle zvláštního předpisu převyšuje částku 50 000 000,-Kč v případě záměru městských částí Praha 1 až Praha 22, nebo částku 5 000 000,- Kč v případě záměru ostatních městských částí.

⁸⁰ §13 Obecně závazná vyhláška č. 55/2000 Sb. hl. m. Prahy, kterou se vydává Statut hlavního města Prahy ve znění pozdějších předpisů

⁸¹ §18 Obecně závazná vyhláška č. 55/2000 Sb. hl. m. Prahy, kterou se vydává Statut hlavního města Prahy ve znění pozdějších předpisů

Dále se vztahuje oznamovací povinnost městské části v případě přijetí úvěru (půjčky), pokud jeho výše přesahuje 1/6 příjmů schváleného rozpočtu, nepeněžitých vkladech ve formě nemovitostí do obchodních společností, jejichž cena přesahuje 3 000 000,- Kč, převod veřejně prospěšných staveb včetně pozemků pro veřejně prospěšné stavby, staveb veřejného vybavení, převod pozemků s objekty veřejné zeleně a odstranění (likvidace) věcí movitých, kde zůstatková cena přesahuje 1 000 000,- Kč, a nemovitých, kde cena přesahuje 5 000 000,- Kč.

Rada hlavního města Prahy tyto návrhy projedná ve stanovených lhůtách, může s nimi vyslovit souhlas bez jejich projednání v zastupitelstvu hlavního města Prahy. Rada hlavního města Prahy, nebo zastupitelstvo mohou požadovat změny oznámeného záměru a pokud zastupitelstvo hlavního města Prahy tyto změny oznámeného záměru odsouhlasí, je městská část povinna postupovat v souladu s takto změněným návrhem.

V případě podání návrhu o povolení vkladu do katastru nemovitostí týkající se svěřeného majetku, je městská část povinna předložit tento návrh s příslušnými doklady hlavnímu městu Praze k potvrzení správnosti předkládané žádosti pro katastrální úřad.⁸²

5) **Část pátá** upravuje způsob projednání návrhů obecně závazných vyhlášek a nařízení hlavního města Prahy s městskými částmi a způsob jejich vyhlášení v městských částech. Hlavní město Praha zašle písemný návrh obecně závazné vyhlášky hlavního města Prahy před jeho přijetím městským částem k vyjádření. Návrh musí obsahovat kvalifikovaný odhad dopadu právního předpisu do rozpočtu hlavního města Prahy a městských částí.

Pokud městská část ve svém vyjádření k návrhu právního předpisu hlavního města Prahy uplatňuje připomínky, které považuje za zásadní, výslovně každou tuto připomínku označí slovy „tuto připomínku považuje městská část za zásadní“. V případě obecně závazné vyhlášky hlavního města Prahy, kterou se vydává Statut hlavního města Prahy a u jejích změn se všechny připomínky městské části považují za zásadní a projednají se v orgánu hlavního města Prahy příslušném k vydání právního předpisu hlavního města Prahy. Městská část má

⁸² §21 Obecně závazná vyhláška č. 55/2000 Sb. hl. m. Prahy, kterou se vydává Statut hlavního města Prahy ve znění pozdějších předpisů

za povinnost vyhlásit vyvěšením na úřední desce právní předpis hlavního města Prahy bezodkladně, nebo nejdéle do 15ti dnů od jeho schválení příslušným orgánem.⁸³

6) **Část šestá** stanovuje způsob projednání územně plánovací dokumentace hlavního města Prahy a programu rozvoje hlavního města Prahy s městskými částmi. Tvorba územního plánu hlavního města Prahy, který je základním závazným dokumentem pro jakoukoliv stavební činnost na území hlavního města Prahy, probíhá postupně.

Nejdříve je vypracován návrh zadání územně plánovací dokumentace, poté je zpracován koncept řešení územně plánovací dokumentace a nakonec je vypracováno řešení návrhu územně plánovací dokumentace, po jehož schválení v zastupitelstvu hlavního města Prahy vznikne závazný územní plán hlavního města Prahy.

Hlavní město Praha, jako pořizovatel územního plánu velkého územního celku zašle návrh zadání územně plánovací dokumentace městským částem jednotlivě. Městské části mohou do 45 dnů po obdržení zadání územně plánovací dokumentace uplatnit své připomínky písemně. V případě, že městská část považuje své připomínky za zásadní, výslovně každou z těchto připomínek označí slovy „tuto připomínku považuje městská část za zásadní“.⁸⁴

Pokud pořizovatel nesouhlasí se zásadní připomínkou městské části, předloží tuto zásadní připomínku městské části spolu se zadáním územně plánovací dokumentace k rozhodnutí radě hlavního města Prahy. Rozhodnutí rady hlavního města Prahy o zásadní připomínce městské části je konečné.

Při zpracování konceptu řešení územně plánovací dokumentace a během jeho zpracování pořizovatel, případně jím pověřená právnická osoba vždy konzultuje koncept řešení území s příslušnou městskou částí, jejíhož území se řešení dotýká. Projednání konceptu řešení územně plánovací dokumentace proběhne formou veřejného projednání. Pořizovatel zašle 30

⁸³ §22,23,24 Obecně závazná vyhláška č. 55/2000 Sb. hl. m. Prahy, kterou se vydává Statut hlavního města Prahy ve znění pozdějších předpisů

⁸⁴ §25 odst. 3 Obecně závazná vyhláška č. 55/2000 Sb. hl. m. Prahy, kterou se vydává Statut hlavního města Prahy ve znění pozdějších předpisů

dnů před jeho projednáním městským částem část návrhu konceptu řešení územně plánovací dokumentace vztahující se k území městské části.⁸⁵

Do 30 dnů od veřejného projednání konceptu řešení územně plánovací dokumentace mohou městské části uplatnit své připomínky u pořizovatele. Opět platí, že pokud městská část uplatňuje připomínku, kterou považuje za zásadní, tuto označí slovy „tuto připomínku považuje městská část za zásadní“. Pokud pořizovatel nesouhlasí se zásadní připomínkou městské části, předloží tuto zásadní připomínku městské části spolu s konceptem řešení územně plánovací dokumentace k rozhodnutí radě hlavního města Prahy. Rozhodnutí rady hlavního města Prahy o zásadní připomínce městské části je konečné.

Návrh územně plánovací dokumentace a jeho řešení konzultuje pořizovatel během jeho zpracování s městskou částí, jejíž území se řešením týká. Pořizovatel vyrozumí písemně městské části vždy jednotlivě nejpozději 15 dnů před vystavením návrhu územně plánovací dokumentace. Městské části mohou své připomínky uplatnit do 15 dnů od posledního dne vystavení návrhu.⁸⁶

V případě, že městská část uplatňuje připomínky, které považuje za zásadní, každou jednotlivě označí „tuto připomínku považuje městská část za zásadní“. Pořizovatel do 30 dnů sdělí městské části, zda bylo jejím připomínkám vyhověno, nebo sdělí důvody, pro které jim vyhověno nebylo. Zásadní připomínka městské části musí být při projednávání návrhu územně plánovací dokumentace v zastupitelstvu hlavního města Prahy výslovně uvedena. Konečné rozhodnutí o zásadní připomínce městské části k návrhu územně plánovací dokumentace náleží zastupitelstvu hlavního města Prahy.

Pro dlouhodobý rozvoj hlavního města Prahy, jehož součástí je program rozvoje územního obvodu hlavního města Prahy, je zpracováván Strategický plán hlavního města Prahy. Postup je obdobný jako při zpracování územního plánu hlavního města Prahy.⁸⁷

⁸⁵ §25 odst. 4 Obecně závazná vyhláška č. 55/2000 Sb. hl. m. Prahy, kterou se vydává Statut hlavního města Prahy ve znění pozdějších předpisů

⁸⁶ §25 odst. 7 Obecně závazná vyhláška č. 55/2000 Sb. hl. m. Prahy, kterou se vydává Statut hlavního města Prahy ve znění pozdějších předpisů

⁸⁷ §26 Obecně závazná vyhláška č. 55/2000 Sb. hl. m. Prahy, kterou se vydává Statut hlavního města Prahy ve znění pozdějších předpisů

7) **Část sedmá** upravuje vzájemnou součinnost mezi orgány hlavního města Prahy a orgány městských částí. Magistrát hlavního města Prahy provádí kontrolu a přezkoumání hospodaření městských částí za uplynulý kalendářní rok v případech, kdy toto není přezkoumáváno auditorem.⁸⁸

Rozhodnutí o způsobu kontroly hospodaření městské části přináležejí městské části, ta se rozhodne, zdali zvolí formu kontroly prostřednictvím nezávislého auditora (za úplatu ze svého rozpočtu), anebo požádá Magistrát hlavního města Prahy (bezúplatně) o přezkoumání hospodaření. Orgány hlavního města Prahy pověřené provedením kontroly nebo přezkoumáním hospodaření městské části. Pověření orgánů provádějících kontrolu nebo přezkoumání hospodaření musí mít písemnou formu a je předkládáno starostovi městské části a tajemníkovi městské části.⁸⁹

Součinnost městské části s orgány provádějícími kontrolu nebo přezkoumání hospodaření je povinností městské části. O výsledcích kontroly nebo přezkoumání hospodaření je pořízena zpráva, s jejímž obsahem je seznámen starosta městské části, tajemník městské části a vedoucí zaměstnanci odpovědní za oblasti hospodaření, ve kterých byly zjištěny nedostatky v hospodaření. Pokud jsou ze strany městské části vzneseny námitky proti zjištěným výsledkům hospodaření, rozhodne o jejich oprávněnosti vedoucí kontrolní skupiny a v případě, že městská část s tímto rozhodnutím nesouhlasí, rozhoduje s konečnou platností ředitel Magistrátu hlavního města Prahy, proti jehož rozhodnutí se nelze dále odvolat.

Orgány městské části jsou povinny přijmout po projednání s orgány hlavního města Prahy opatření k odstranění zjištěných nedostatků. Zprávu o plnění přijatých opatření jsou orgány městské části povinny podat orgánům hlavního města Prahy, v termínu do 15 dnů po odstranění posledních zjištěných nedostatků, nejpozději do 6 měsíců od ukončení akce.⁹⁰

⁸⁸ §30 odst. 1 Obecně závazná vyhláška č. 55/2000 Sb. hl. m. Prahy, kterou se vydává Statut hlavního města Prahy ve znění pozdějších předpisů

⁸⁹ §30 odst. 3 Obecně závazná vyhláška č. 55/2000 Sb. hl. m. Prahy, kterou se vydává Statut hlavního města Prahy ve znění pozdějších předpisů

⁹⁰ §32 odst. 11 Obecně závazná vyhláška č. 55/2000 Sb. hl. m. Prahy, kterou se vydává Statut hlavního města Prahy ve znění pozdějších předpisů

Stížnosti a petice jsou orgány hlavního města Prahy postupovány místně příslušným orgánům městských částí a opačně. Orgány městské části jsou povinny podání přešetřit a o výsledku informovat pisatele a orgán hlavního města Prahy, který jim postoupil podání k vyřízení. Orgány městských částí jsou povinny na základě výsledků šetření podání přijmout opatření k odstranění zjištěných nedostatků.⁹¹

Informační systémy pro potřeby hlavního města Prahy jsou obvykle zpracovávány na čtyřleté období. Magistrát hlavního města Prahy zajišťuje technologicky a organizačně shromažďování, údržbu, aktualizaci a zpřístupnění celoměstsky významných dat a dodržování Standardu státního informačního systému České republiky.⁹²

Projednávání regulačních plánů pro území městské části a programů rozvoje městské části.⁹³ Regulační plán je totiž nejpodrobnější formou územně plánovací dokumentace, takovým zpřesněním územního plánu, které řeší dotčené území až na úrovni domů a parcel a stanovuje jejich parametry, například povolenou výšku, stavební čáru, ale také funkční využití – to znamená například, zda v domě může vzniknout nebytový prostor nebo půdní vestavba. Po schválení zastupitelstvem hlavního města Prahy získá regulační plán platnost vyhlášky a veškerá územní rozhodnutí a stavební povolení ho budou muset respektovat.

Pořizovatel na základě návrhu příslušné městské části projedná regulační plán pro území městské části nebo pro část území městské části s městskými částmi, pro jejichž území nebo jeho část se pořizuje. Na projednání regulačního plánu pro území městské části se obdobně vztahuje způsob projednání územního plánu. Po dobu projednávání regulačního plánu platí v dotčeném území stavební uzávěra.

⁹¹ §35 Obecně závazná vyhláška č. 55/2000 Sb. hl. m. Prahy, kterou se vydává Statut hlavního města Prahy ve znění pozdějších předpisů

⁹² §37 Obecně závazná vyhláška č. 55/2000 Sb. hl. m. Prahy, kterou se vydává Statut hlavního města Prahy ve znění pozdějších předpisů

⁹³ §38 Obecně závazná vyhláška č. 55/2000 Sb. hl. m. Prahy, kterou se vydává Statut hlavního města Prahy ve znění pozdějších předpisů

VI. Exkurs do problematiky související se zadáváním veřejných zakázek

1) Právní úprava a základní pojmy

Problematika veřejných zakázek úzce souvisí se správou hlavního města Prahy, a proto bude v této kapitole podrobněji rozvedena. Jedná o oblast, kterou nelze opomenout i z důvodu, že v ní dochází k přerozdělování velkého množství finančních prostředků. Je proto nutná transparentnost procesu veřejných zakázek města, městských částí a organizací hlavního města Prahy. V současnosti je zadávání veřejných zakázek stálým tématem z důvodu zadávání nemalé části veřejných zakázek spřátelenému prostředí.

Zadávání veřejných zakázek upravuje zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách. Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách je komplexní úpravou oblasti veřejného zadávání s tím, že by měl zajišťovat volnou, rovnou a svobodnou soutěž mezi dodavateli a transparentní postup zadavatelů veřejných zakázek bez diskriminace uchazečů. Konkrétně zákon upravuje postupy při zadávání veřejných zakázek, soutěž o návrh, dohled nad dodržováním tohoto zákona a podmínky vedení a funkce seznamu kvalifikovaných dodavatelů a systému certifikovaných dodavatelů.⁹⁴

Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách vychází ze směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/18 ES ze dne 31. března 2004 o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby a ze směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/17 ES ze dne 31. března 2004 o koordinaci postupů při zadávání zakázek subjekty působící v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb. Právní úprava zadávání veřejných zakázek v České republice je tedy v souladu s legislativou EU. Oblastí úpravy veřejných zakázek se zabývá i směrnice Rady ze dne 21. prosince 1989 o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se přezkumného řízení při zadávání veřejných zakázek na dodávky a stavební práce a směrnice Rady 92/13/EHS ze dne 25. února 1992 o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se uplatňování pravidel Společenství pro postupy při zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a telekomunikací s tím, že obě směrnice byly změněny směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2007/66/ES ze dne 11.12.2007.

⁹⁴ § 1 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů

Zásady postupu zadavatele

Zadavatel je podle ustanovení § 6 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách povinen při postupu podle tohoto zákona dodržovat zásady transparentnosti, rovného zacházení a zákazu diskriminace.⁹⁵

Účelem zásady transparentnosti je, aby se na příslušnou veřejnou zakázku nazíralo jako na čitelnou a předvídatelnou. Současně aby také podléhala efektivní kontrole. Tato zásada se uplatňuje ve všech fázích zadávacího řízení tj. od povinnosti oznamovat zahájení zadávacího řízení až do povinnosti zadavatele odůvodnit svá rozhodnutí v rámci zadávacího řízení.

Požadavek transparentnosti není splněn tehdy, pokud jsou v zadavatelově postupu shledány takové prvky, jež by řízení činily nekontrolovatelným, hůře kontrolovatelným, nečitelným a nepřehledným nebo jež by vzbuzovaly pochybnosti o pravých důvodech jednotlivých kroků zadavatele.⁹⁶

Zajištění toho, aby veškeré kroky prováděné zadávacím řízením (tj. i losování) nepůsobily netransparentně, je vždy na zadavateli příslušné veřejné zakázky. Ten by měl zabezpečit, aby losování probíhalo férově, aby jeho průběh nevyvolal žádné pochybnosti a aby byl dostatečně kontrolovatelný průběh losování.⁹⁷

Povinnost zadavatele postupovat vůči všem dodavatelům v rámci celého řízení stejným způsobem představuje zásadu rovného zacházení.

Zásada rovného a transparentního přístupu ke všem uchazečům o veřejnou zakázku je jedním ze základních principů, které musí zadavatel aplikovat v procesu zadávání veřejných zakázek. Princip rovného přístupu k uchazečům je rovněž obligatorním principem při pořádání výběrových řízení v podmínkách zemí EU, přičemž je na něj kladen důraz v rozhodovací praxi Evropského soudního dvora, jak se vyjádřil ve svém rozhodnutí k výše uvedeným zásadám Úřad pro ochranu hospodářské soutěže.⁹⁸

⁹⁵ § 6 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů

⁹⁶ Rozsudek Krajského soudu v Brně sp.zn. 31 Ca 166/2005

⁹⁷ Rozsudek Krajského soudu v Brně sp. zn. 62 Ca 47/2007

⁹⁸ Rozhodnutí ÚOHS S 193/01-151/4924./01-Jak ze dne 7.12.2001

Nejčastěji porušovanou zásadou je zákaz diskriminace. Konstatování porušení této zásady je nejčastější součástí výroku o porušení zákona, a to jak na úrovni EU, tak na úrovni národní. I tato zásada neuplatňuje v průběhu celého zadávacího řízení. Typickým příkladem porušení této zásady je neoprávněné využití jednacích řízení bez uveřejnění, kterým jsou diskriminováni všichni dodavatelé, kteří nebyli k jednání vyzváni a v důsledku neoprávněnosti použití jednacích řízení uveřejnění je jim znemožněna účast v zadávacím řízení. Porušením zásady zákazu diskriminace je také objektivní nemožnost dodavatele ucházet se o účast v zadávacím řízení z důvodu toho, že požadavky na prokázání splnění kvalifikace byly zadavatelem nastaveny nepřiměřeně tj. diskriminačně. V případě nastavování kvalifikačních předpokladů se tak často stává, že jsou doslova „ušity na míru“ určitému dodavateli.⁹⁹

K zásadě zákazu diskriminace se vyjádřil i Evropský soudní dvůr a uvedl, že princip nediskriminace mezi uchazeči je třeba aplikovat na všechny fáze zadávacího řízení, a nejen od fáze, kdy uchazeč podá nabídku. Tato interpretace je v souladu s účelem směrnice, který tkví v otevření veřejných zakázek komunitární soutěži. Tento účel by byl podkopán, pokud by zadavatel mohl organizovat zadávací řízení takovým způsobem, že by uchazeči z jiného státu, než ve kterém jsou zakázky zadávány, byli odrazováni od účasti v zadávacích řízeních.¹⁰⁰

K citovaným zásadám je třeba uvést, že při postupu podle zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách je zadavatel povinen dodržovat nejen výše popsané zásady, ale i další zásady vyplývající ze samotného zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách a příslušných předpisů Evropských společenství.

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže potvrdil aplikaci eurokonformního výkladu zákona ve vztahu k předmětným zásadám, a to s ohledem na ustanovení § 1 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, který upozorňuje nato, že na komunitární úrovni existují zadávací směrnice, které sice nemají na vnitrostátní úrovni přímý účinek, ale jednotlivé členské státy Evropské unie mají povinnost vůči zásadám a principům, které jsou ve směrnících popsány,

⁹⁹ V. Podešva, M. Olík, M. Janoušek, J. Stránský: Zákon o veřejných zakázkách – Komentář, 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2011, s. 30

¹⁰⁰ Rozhodnutí ESD C-16/98, Commission of the European Communities v French Republic ze dne 5.10.2000

přizpůsobit svoji vnitrostátní legislativu, a prostřednictvím její aplikace dosáhnout cílů ve směrnici vyjádřených.¹⁰¹

Veřejná zakázka

Veřejná zakázka je definována v ustanovení § 7 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách jako zakázka realizovaná na základě smlouvy mezi zadavatelem a jedním či více dodavateli, jejímž předmětem je úplatné poskytnutí dodávek či služeb nebo úplatné provedení stavebních prací. Veřejná zakázka, kterou je zadavatel povinen zadat podle tohoto zákona, musí být realizovaná na základě písemné smlouvy.¹⁰²

Z výše uvedené citace veřejné zakázky vyplývá, že aby se jednalo o veřejnou zakázku musí se jednat o zakázku realizovanou na základě smluvního vztahu s tím, že stranami tohoto vztahu jsou zadavatel na straně jedné a dodavatelem na straně druhé, přičemž předmětem je poskytnutí určité dodávky, služby či stavebních prací. Předmětný vztah musí být úplatný a a musí být založen prostřednictvím písemné smlouvy. Tato smlouva je výsledkem zadávacího řízení.

Přestože předpokladem veřejné zakázky je úplatnost smluvního vztahu, zákon nerozlišuje formu plnění poskytovaného zadavatelem dodavateli. Nejčastěji se jedná o formu přímého peněžitého plnění. Může však mít i formu tzv. „nepřímé úhrady“ úhrady. Jedná se o případ, kdy plnění (peněžité i nepeněžité) dodavateli neposkytuje přímo zadavatel, ale jiný subjekt. Podle počtu subjektů, kteří do právního vztahu vstupují, vznikají různé možnosti financování veřejné zakázky. V případě tří subjektů (např. zadavatele, dodavatele a kupujícího) není podstatné, zda kupující tuto částku zaplatí zadavateli, ta se stane příjmem dodavatele a ten ji pak odvede dodavateli jako výdaj z veřejného rozpočtu, či zda ji kupující hradí přímo dodavateli. Stále se jedná o prostředky, které fakticky náleží zadavateli a jsou tedy poskytovány z veřejného rozpočtu, i když ne formou přímé úhrady.¹⁰³

¹⁰¹ Rozhodnutí ÚOHS S 206/2008/VZ-20737/2008/530/Kr ze dne 10.11.2008

¹⁰² § 7 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů

¹⁰³ Rozhodnutí ÚOHS R195, 196/2008/02-2881/2009/310/ZČt ze dne 24.3.2009

Veřejné zakázky jsou děleny na tři skupiny: veřejné zakázky na dodávky, na stavební práce a na služby. Předmětem veřejné zakázky je pořízení věci např. formou koupě či nájmu zboží. Předmětem veřejné zakázky na stavební práce je provedení stavebních prací, které se týkají některé z činností uvedených v příloze č. 3 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách a s nimi související projektová nebo inženýrská činnost, nebo zhotovení stavby, která je výsledkem stavebních nebo montážních prací, případně i související projektové či inženýrské činnosti, a která je jako celek schopna plnit samostatnou ekonomickou nebo technickou funkci. Veřejná zakázka na služby je taková, kterou nelze považovat za veřejnou zakázku na dodávky nebo veřejnou dodávku na stavební práce.¹⁰⁴

V případě kombinace veřejné zakázky na služby a veřejné zakázky na dodávky se uplatňuje tzv. princip těžiště. Na jehož základě se v rámci předmětné veřejné zakázky zkoumají a porovnávají předpokládané hodnoty poskytovaných služeb a dodávek. Zadavatel na základě předpokládaných hodnot, určí, které plnění je vyšší a zda se jedná o veřejnou zakázku na služby nebo na veřejnou zakázku na dodávky.

Princip těžiště se však v případě kombinace veřejné zakázky na služby a veřejné zakázky na stavební práce neuplatní, a to hlavně z důvodu, že by s ohledem na charakter a hodnotu veřejných zakázek na stavební práce téměř vždy předpokládaná hodnota těchto stavebních prací převýšila předpokládanou hodnotu souběžně poskytovaných služeb. V tomto případě se uplatní tzv. zásada základního účelu. Dle této zásady se jedná o veřejnou zakázku na služby pokud současně poskytované stavební práce nejsou základním účelem veřejné zakázky, avšak jejich provedení je nezbytné ke splnění veřejné zakázky na služby.

Pokud je součástí předmětu veřejné zakázky jak dodávka zboží, tak i provedení stavebních prací, je rozhodující, která část veřejné zakázky je pro zadavatele významnější a která část má pro zadavatele naopak druhořadý význam. Uplatní se tedy také zásada základního účelu. Zakázkou na dodávky tedy bude tedy i zakázka, jejíž součástí jsou stavební práce, které však na rozdíl od dodávek, netvoří základní účel veřejné zakázky, jsou však ke splnění veřejné zakázky nezbytné.¹⁰⁵

¹⁰⁴ V. Podešva, M. Olík, M. Janoušek, J. Stránský: Zákon o veřejných zakázkách – Komentář, 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2011, s. 33

¹⁰⁵ V. Podešva, M. Olík, M. Janoušek, J. Stránský: Zákon o veřejných zakázkách – Komentář, 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2011, s. 36, 40

Veřejné zakázky se také dělí podle výše jejich předpokládané hodnoty na nadlimitní, veřejné zakázky, podlimitní veřejné zakázky a veřejné zakázky malého rozsahu. Číselná hranice u nadlimitních podlimitních veřejných zakázek je stanovena na základě zvláštního předpisu. Podlimitní veřejnou zakázkou se rozumí veřejná zakázka, jejíž předpokládaná hodnota činí v případě veřejné zakázky na dodávky nebo veřejné zakázky na služby 2,000.000,-Kč bez daně z přidané hodnoty nebo v případě veřejné zakázky na stavební práce nejméně 6,000.000,-Kč bez daně z přidané hodnoty a nedosáhne finančního limitu stanoveného prováděcím právním předpisem. Veřejnou zakázkou malého rozsahu se rozumí veřejná zakázka, jejíž předpokládaná hodnota nedosáhne v případě veřejné zakázky na dodávky nebo veřejné zakázky na služby 2,000.000,- Kč bez daně z přidané hodnoty nebo v případě veřejné zakázky na stavební práce 6,000.000,- Kč.¹⁰⁶

Veřejné zakázky představující výjimky z působnosti zákona o veřejných zakázkách

V ustanovení § 18 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách je vymezena tzv. negativní působnost zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách. Jedná se o situaci, kdy je předmětem zadání sice veřejná zakázka, zadavateli je však dána možnost vyjmout tuto zakázku z působnosti tohoto zákona a nepostupovat při jejím zadávání podle pravidel v tomto zákoně stanovených. Zadavatel má možnost nepostupovat dle těchto pravidel, nikoli povinnost. Pokud se však zadavatel v tomto případě rozhodne postupovat zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, je povinen tento zákon dodržovat v průběhu celého zadávacího řízení a nikoli aplikovat jen pouze pro určitou část řízení.

Výjimky z působnosti zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách

1) Veřejné zakázky, jejichž předmětem jsou utajované informace nebo uveřejnění zadávacích podmínek veřejné zakázky či plnění veřejné zakázky by mohlo ohrozit ochranu utajovaných informací. Pojem utajovaná informace je definována v ustanovení § 2 písm. a) zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnosti způsobilosti, ve znění pozdějších předpisů takto: utajovanou informací se rozumí informace v jakékoliv podobě zaznamenaná na jakémkoli nosiči označená v souladu s tímto zákonem, jejíž vyzaření nebo

¹⁰⁶ § 12 odst. 2,3 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů

zneužití může způsobit újmu zájmu České republiky nebo může být pro tento zájem nevýhodné, a která je uvedena v seznamu utajovaných informací.¹⁰⁷

2) Veřejné zakázky, které jsou podle zvláštních právních předpisů spojeny se zvláštními bezpečnostními opatřeními nebo jejichž zadávání souvisí s ochranou základních bezpečnostních zájmů státu,

3) Veřejné zakázky, jejichž předmětem je výroba nebo koupě zbraní, zbraňových systémů, střeliva nebo zabezpečení dalšího vojenského materiálu, je-li to nutné k zajištění obrany nebo bezpečnosti státu; seznam vojenského materiálu stanoví prováděcí právní předpis,

4) Veřejné zakázky, jejichž předmětem jsou služby ve výzkumu a vývoji, s výjimkou případů, kdy cena za provedení výzkumu a vývoje je hrazena výlučně zadavatelem a zadavatel je jediným uživatelem výsledků výzkumu a vývoje,

5) Veřejné zakázky, jejichž předmětem je vydání, prodej, koupě nebo jiný převod cenných papírů nebo jiných finančních nástrojů či jiné operace prováděné zadavatelem za účelem získání peněžních prostředků či kapitálu, popřípadě finanční služby související s takovými operacemi,

6) Veřejné zakázky, jejichž předmětem jsou služby poskytované Českou národní bankou při výkonu její působnosti podle zvláštních právních předpisů,

7) Veřejné zakázky, jejichž předmětem je nabytí či nájem existujících nemovitostí, bytů či nebytových prostor nebo s nimi souvisejících práv, vyjma veřejných zakázek, jejichž předmětem jsou finanční služby související s takovým nabytím či nájmem, bez ohledu na to, zda tyto finanční služby mají být poskytnuty před či po uzavření smlouvy na nabytí či nájem existujících nemovitostí, bytů či nebytových prostor nebo s nimi souvisejících práv,

8) Veřejné zakázky zadávané veřejným zadavatelem, spočívající v nabývání, přípravě, výrobě nebo společné výrobě programového obsahu určeného pro vysílání nebo distribuci, a o veřejné zakázky týkající se vysílacího času,

¹⁰⁷ § 2 písm. a) zákona č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnosti způsobilosti

9) Veřejné zakázky, jejichž hlavním účelem je umožnit veřejnému zadavateli poskytování nebo provozování veřejné telekomunikační sítě nebo poskytování veřejných telekomunikačních služeb podle zvláštního právního předpisu,

10) Veřejné zakázky, jejichž předmětem je poskytnutí dodávek, služeb nebo stavebních prací veřejnému zadavateli osobou, která vykonává převážnou část své činnosti ve prospěch tohoto veřejného zadavatele a ve které má veřejný zadavatel výlučná majetková práva; veřejný zadavatel má výlučná majetková práva v určité osobě, zejména pokud disponuje sám veškerými hlasovacími právy plynoucími z účasti v takové osobě nebo pokud taková osoba má právo hospodařit s majetkem veřejného zadavatele, nemá vlastní majetek a výlučně veřejný zadavatel vykonává kontrolu nad hospodařením takové osoby),

11) Veřejné zakázky na služby zadávané veřejným zadavatelem jinému veřejnému zadavateli nebo několika zadavatelům na základě výhradního práva uděleného zvláštním právním předpisem nebo na základě zvláštního právního předpisu,

12) Veřejné zakázky týkající se poskytování rozhodčích a smírčích služeb,

13) Veřejné zakázky, jejichž předmětem jsou služby znalce nebo tlumočníka ustanoveného příslušným orgánem pro účely soudního, správního, rozhodčího nebo jiného obdobného řízení včetně přípravného řízení trestního,

14) Veřejné zakázky, jejichž předmětem je nabytí či nájem podniku,

15) Veřejné zakázky, jejichž předmětem je výkup biopaliv Správou státních hmotných rezerv podle zvláštního právního předpisu,

16) Veřejné zakázky, jejichž zadávání řídí zvláštními procesními pravidly a jsou zadávány určitému dodavateli či dodavatelům v návaznosti na mezinárodní smlouvu týkající se pobytu ozbrojených sil jiných států na území České republiky nebo vyslání ozbrojených sil České republiky na území jiných států, jíž je Česká republika vázána,

17) Veřejné zakázky, které jsou zadávány podle zvláštních postupů či pravidel mezinárodní organizace,

18) Veřejné zakázky, které jsou zadávány podle zvláštních postupů stanovených mezinárodní smlouvou uzavřenou mezi Českou republikou a jiným než členským státem Evropské unie a zahrnují dodávky, služby nebo stavební práce určené pro společnou realizaci nebo využití projektu smluvními stranami; uzavření takové smlouvy sdělí Česká republika Komisi Evropských společenství.¹⁰⁸

Další výjimky kromě citovaných jsou upraveny v ustanovení § 18 odst. 2 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách. Tyto výjimky se vztahují k podlimitním veřejným zakázkám s tím, že se musí jednat veřejného zadavatele,

2) Druhy zadávacích řízení

Zadávací řízení je procesní postup zadavatele jehož vyústěním je zadání veřejné zakázky. Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách upravuje šest druhů zadávacích řízení, a to otevřené řízení, užší řízení, jednací řízení s uveřejněním, jednací řízení bez uveřejnění, soutěžní dialog a zjednodušené podlimitní řízení. Specifickým řízením je dynamický nákupní systém ve smyslu ustanovení § 93 a násl. zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách a řízení zahájené za účelem zadání veřejné zakázky na základě rámcové smlouvy podle ustanovení § 89 a násl. zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách. Zvláštním a samostatným druhem řízení je ještě soutěž ve smyslu ustanovení § 102 a násl. zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách.

Všechny druhy zadávacích řízení nemůžou být vždy využity jednotlivými zadavateli, jak vyplývá z ustanovení § 21 odst. 2,3 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách. Zadavatel může pro zadání veřejné zakázky použít otevřené nebo užší řízení za podmínek stanovených v ustanovení § 22 a 23 zákona č. 137/2006 Sb. rovněž jednací řízení s uveřejněním nebo jednací řízení bez uveřejnění. Oproti tomu veřejný zadavatel může pro zadání veřejné zakázky použít za podmínek stanovených v ustanovení § 24 zákona č. 137/2006 Sb. soutěžní dialog a za podmínek stanovených v ustanovení § 25 zákona č. 137/2006 Sb. zjednodušené podlimitní řízení. Použití určitého druhu řízení podmiňují tedy dvě skutečnosti, a to pokud jde o veřejného či sektorového zadavatele (neboť ustanovení

¹⁰⁸ § 18 odst. 1 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů

vztahující se na veřejného zadavatele platí stejně i pro zadavatele sektorového) a pokud jsou pro použití konkrétního druhu splněny zákonem stanovené podmínky.¹⁰⁹

V otevřeném řízení oznamuje zadavatel jeho oznámením neomezenému počtu dodavatelů svůj úmysl zadat veřejnou zakázku v tomto zadávacím řízení, oznámení otevřeného řízení je výzvou k podání nabídek dodavatelů a k prokázání splnění kvalifikace. Tento druh řízení je oprávněn použít veřejný nebo sektorový zadavatel bez splnění jakýkoli dalších podmínek. Oznámení otevřeného řízení obsahuje základní údaje vztahující se k požadavkům zadavatele na plnění veřejné zakázky a prokázání splnění kvalifikace požadavky, konkrétní požadavky pak zadavatel specifikuje v zadávací dokumentaci. Otevřené řízení je s ohledem na celý proces zadání veřejné zakázky považováno za nejtransparentnější.¹¹⁰

V užším řízení oznamuje zadavatel jeho oznámením neomezenému počtu dodavatelů svůj úmysl zadat veřejnou zakázku v tomto zadávacím řízení, oznámení užšího řízení je výzvou k podání žádostí o účast v užším řízení a k prokázání kvalifikace. Poté zadavatel posuzuje splnění kvalifikace uchazečů, kteří podali svoji žádost o účast, a na základě výsledků posouzení kvalifikace vyzývá příslušné uchazeče k podání nabídky na plnění veřejné zakázky. Oproti otevřenému zadávacímu řízení je tedy rozděleno do dvou fází. Přičemž použití tohoto druhu řízení není podmíněno splněním určitých podmínek.

Jednací s uveřejněním se zahajuje oznámením, ve kterém zadavatel oznamuje neomezenému počtu subjektů svůj úmysl zadat veřejnou zakázku v tomto druhu zadávacího řízení. Toto oznámení je výzvou k podání žádosti o účast a k prokázání kvalifikace. Poté následuje posouzení splnění kvalifikace uchazečů, kteří podali žádost o účast a jsou vyzváni k podání zakázek na plnění veřejné zakázky. V tomto řízení tedy zadavatel o takto podaných nabídkách s příslušnými uchazeči dále jedná a vybírá tak nejvhodnější nabídku. Toto řízení lze použít pouze za splnění zákonem stanovených podmínek.

¹⁰⁹ § 21 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů

¹¹⁰ V. Podešva, M. Olík, M. Janoušek, J. Stránský: Zákon o veřejných zakázkách – Komentář, 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2011, s. 131

Jednací řízení bez uveřejnění se, na rozdíl oproti výše uvedeným řízením, zahajuje písemnou výzvou zadavatele k jednání v jednacím řízení bez uveřejnění zájemci nebo omezenému počtu zájemců. Pokud jde o prokazování splnění kvalifikace, dochází k němu pouze pokud zadavatel prokázání jejího splnění výslovně požaduje. Zvláštností tohoto druhu zadávacího řízení je, že zadavatel s příslušnými zájemci jedná ještě předtím, než tito zájemci podají své nabídky, a to aby v rámci takových jednání dosáhl co nejlepších podmínek, za kterých mu bude plnění veřejné zakázky poskytnuto. Podmínky pro použití pro tento druh řízení definuje § 34 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách.¹¹¹

Soutěžní dialog se řadí mezi specifická zadávací řízení. Může být veřejným zadavatelem použit za předpokladu, že má v úmyslu zadat veřejnou zakázku se zvláště složitým předmětem plnění, pokud použití otevřeného řízení či užšího řízení není s ohledem na plnění předmětu veřejné zakázky možné. Soutěžní dialog má umožnit veřejným zadavatelům efektivně pořídit taková plnění, u nichž nejsou na začátku schopni přesně definovat jejich předmět. Tento druh řízení se zahajuje oznámením, ve kterém veřejný zadavatel vyzývá neomezený počet dodavatelů k podání žádostí o účast a k prokázání splnění kvalifikace. V dokumentaci by měl veřejný zadavatel popsat svůj záměr, cíle a požadavky a veškeré další skutečnosti, na jejichž základě bude moci dodavatel uvažovat o svém technickém řešení a na základě kterých, se bude moci rozhodnout o své účasti v předmětném zadávacím řízení. Po posouzení výsledků kvalifikace vyzve veřejný zadavatel příslušné uchazeče k jednání v soutěžním dialogu, které je vedeno s cílem nalézt a vymežit jedno nebo více vhodných řešení způsobilých splnit nároky veřejného zadavatele. Až skončí jednání v soutěžním dialogu vyzve veřejný zadavatel k podání nabídky všechny uchazeče, se kterými vedl soutěžní dialog. I tento druh řízení lze použít pouze za splnění zákonem stanovených podmínek.¹¹²

K použití specifického druhu řízení, kterým je soutěžní dialog, Úřad pro ochranu hospodářské soutěže zdůraznil, že jej lze aplikovat pouze v případě objektivní nemožnosti přesně vymežit technické, právní nebo finanční požadavky na plnění veřejné zakázky.¹¹³

¹¹¹ V. Podešva, M. Olík, M. Janoušek, J. Stránský: Zákon o veřejných zakázkách – Komentář, 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2011, s. 92

¹¹² V. Podešva, M. Olík, M. Janoušek, J. Stránský: Zákon o veřejných zakázkách – Komentář, 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2011, s. 93

¹¹³ Rozhodnutí ÚOHS S 304/2008/VZ-2207/2009/510/Ifa ze dne 19.2.2008

U soutěžního dialogu upravuje zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách i možnost finanční kompenzace pro dodavatele, kteří se zúčastní soutěžního dialogu. Veřejný zadavatel může účastníkům soutěžního dialogu poskytnout soutěžní ceny zato, že řešení jimi předložené bylo vybráno veřejným zadavatelem jako způsobilé splnit jeho potřeby a požadavky. Veřejný zadavatel může účastníkům soutěžního dialogu poskytnout rovněž jiné platby spojené s jejich účastí v soutěžním dialogu. Podmínky poskytnutí soutěžních cen či jiných plateb uvede veřejný zadavatel v oznámení soutěžního dialogu nebo dokumentaci soutěžního dialogu.¹¹⁴

Pro zadavatele může být poskytnutí této kompenzace rovněž výhodné, neboť představuje motivaci pro přilákání většího množství dodavatelů, kteří budou schopni nabídnout veřejnému zadavateli co nejvhodnější řešení realizace veřejné zakázky. Přes úhrady plateb spojených s účastí dodavatelů v soutěžním dialogu, nelze dodavatelům kompenzovat všechny výdaje, které dodavatelům s touto účastí vzniknou.

Zjednodušené podlimitní řízení je zahájeno písemnou výzvou nejméně pěti zájemcům, která je výzvou k podání nabídky a zároveň k prokázání splnění kvalifikace. Ustanovení § 1 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách stanovuje pro formu tohoto řízení oslovení minimálně pěti zájemců k podání nabídky a k prokázání kvalifikace.¹¹⁵ Výjimkou z této podmínky nemůže být ani skutečnost, že veřejnému zadavateli není znám tento počet zájemců. Pokud by tato skutečnost nastala, je veřejný zadavatel povinen postupovat podle jiného druhu zadávacího řízení. Veřejný zadavatel však může písemnou výzvou k podání nabídek a k prokázání kvalifikace oslovit vyšší počet zájemců. Písemná výzva by měla být zadavatelem uveřejněna vhodným způsobem. Tento způsob není zákonem nijak definován, proto lze dovodit, že za vhodný způsob lze považovat takové uveřejnění, které je schopno oslovit neomezený počet dodavatelů např. uveřejnění na webových stránkách, příslušných úředních deskách či v celostátním tisku. Povinnost zveřejnění vhodným způsobem je splněna, pokud veřejný zadavatel uveřejní písemnou výzvu na svém profilu, který byl uveřejněn v informačním systému podle § 157 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách. Informační systém o veřejných zakázkách zabezpečuje uveřejňování informací o veřejných zakázkách. Každý má právo vyhledat základní údaje o veřejných zakázkách bez ohledu na to, zda se jedná o zakázky zadané nebo o zakázky, u nichž zadávací řízení teprve probíhá. Tento

¹¹⁴ § 35 odst. 6 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů

¹¹⁵ § 38 odst. 1 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů

system tedy slouží k transparentnosti zadávání veřejných zakázek a pro zachování zásady rovného zacházení.¹¹⁶

Zákonem č. 179/2010 Sb., kterým byl novelizován zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách byla zakotvena povinnost zadavatele přijmout, posuzovat a hodnotit nabídku dodavatele, který nebyl vyzván, ale dozvěděl se o ní z jejího uveřejnění v informačním systému. Tato povinnost zadavatele byla dříve dovozována výkladem.

V rámci tohoto řízení postupuje následně veřejný zadavatel dle procesních pravidel platných pro otevřené řízení. Rovněž tento druh řízení lze použít pouze za splnění určitých zákonem stanovených podmínek.

Závěrem této kapitoly je nutno poukázat na novely zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, jež nabyly účinnosti počátkem roku 2012. První novela souvisí s novelou zákona o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim. V této souvislosti byl novelizován i zákon o veřejných zakázkách zákonem č. 420/2011 Sb. Podle dosavadní úpravy se bezúhonnost dodavatele – právnické osoby prokazovala pouze u fyzických osob, které byly statutárním orgánem nebo členy statutárního orgánu této právnické osoby. Se zavedením trestní odpovědnosti právnické osoby bude muset prokázat bezúhonnost rovněž tato právnická osoba sama, a to výpisem z evidence rejstříku trestů.

Další novela zákona o veřejných zakázkách č. 1/2012 Sb. navazuje na novelu zákona č. 435/2004 Sb. o zaměstnanosti. Podle nové úpravy základní kvalifikační předpoklady nesplňuje dodavatel, kterému byla v posledních třech letech uložena pokuta za umožnění výkonu nelegální práce podle § 5 písm. e) bodu 3 zákona o zaměstnanosti, tj. pokud umožnil fyzické osobě-cizinci vykonávat práci bez platného povolení k pobytu na území České Republiky, je-li toto povolení vyžadováno. Splnění tohoto předpokladu prokazuje dodavatel čestným prohlášením. Zákaz účasti na veřejných zakázkách se vztahuje jen na zaměstnávání cizinců bez platného povolení k pobytu.

¹¹⁶ V. Podešva, M. Olík, M. Janoušek, J. Stránský: Zákon o veřejných zakázkách – Komentář, 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2011, s. 569

Poslední rozsáhlá novela zákona o veřejných zakázkách, která nabude účinnosti 1. dubna 2012, byla provedena zákonem č. 55/2012 Sb. Tato zavádí snížení hranice pro postup podle tohoto zákona o veřejných zakázkách tak, že zadavatelé budou povinni zadávat veřejné zakázky na dodávky a služby dosahující předpokládané hodnoty 1,000.000,- Kč bez DPH a více a veřejné zakázky na stavební práce dosahující předpokládané hodnoty 3,000.000,- Kč a více. Novela rozšiřuje působnost zákona na více subjektů prostřednictvím úpravy definice dotovaného zadavatele. Za zadavatele bude nově považován každý, kdo obdrží více než 50 % prostředků na zakázku z veřejných zdrojů. Dále také zpřísňuje podmínky pro zadávání zakázek na stavební práce. Ministerstvo pro místní rozvoj ČR bude vyhláškou stanovovat u zakázek na stavební práce podrobnosti zadávací dokumentace, výkazu výměr, soupisu stavebních prací a obchodní podmínky. Pokud by měl zadavatel hodnotit méně než dvě nabídky, musí zrušit zadávací řízení. U všech zakázek (kromě zjednodušeného podlimitního řízení a jednacích řízení) bude zadavatel povinně 30 dní předem odesílat k uveřejnění předběžné oznámení, které bude obsahovat i zdůvodnění nutnosti realizace zakázky. Nová úprava také odstraňuje možnosti omezovat počet účastníků na základě lepší kvalifikace nebo losování.

Předmětná novela zavádí kategorii „významná veřejná zakázka“. V případě státu se bude jednat o veřejné zakázky dosahující předpokládané hodnoty nejméně 300,000.000,- Kč bez DPH, v případě samospráv (kraje, obce) 50,000.000,- Kč. Tyto zakázky bude vždy schvalovat u státu vláda, u samospráv zastupitelstvo, zavádí se u nich i delší lhůty pro podání nabídek. Zavádí také pojem „osoba se zvláštní způsobilostí“. Tato osoba bude zaměstnancem veřejného zadavatele s povinností absolvovat vzdělávací program Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, která se bude vyjadřovat k zadávací dokumentaci a dále se stane povinným členem hodnotících komisí. U nadlimitních veřejných zakázek na stavební práce bude vyjádření k zadávací dokumentaci poskytovat tzv. „osoba s odbornou způsobilostí“, což je osoba mající autorizaci podle zákona o autorizovaných inženýrech. Novým pojmem je i „hodnotitel veřejné zakázky“. Tito hodnotitelé budou losováni do hodnotících komisí u významných státních zakázek a budou moci podávat podnět k prošetření na Úřad pro ochranu hospodářské soutěže. Jejich seznam povede Ministerstvo pro místní rozvoj ČR.¹¹⁷

¹¹⁷ zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění zákona č. 55/2012 Sb.

3) Pravidla pro zadávání veřejných zakázek v podmínkách hlavního města Prahy

Pravidla pro zadávání veřejných zakázek v podmínkách hlavního města Prahy upravují postup subjektů příslušných k jednotlivým úkonům při zadávání veřejných zakázek podle zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, hlavním městem Prahou. Upravují zejména úkony Rady hlavního města Prahy, ředitele Magistrátu hlavního města Prahy, ředitelů jednotlivých odborů Magistrátu hlavního města Prahy, vztahy mezi jednotlivými odbory Magistrátu hlavního města Prahy v průběhu zadávání veřejných zakázek a vztahy mezi jednotlivými odbory Magistrátu hlavního města Prahy a odborem legislativním a právním Magistrátu hlavního města Prahy.

Usnesením Rady hlavního města Prahy číslo 1273 byla v reakci na novely zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách (konkrétně na zákon č. 417/2009 Sb., kterým se mění zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách a zákon č. 179/2010 Sb., kterým se mění zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách) provedena komplexní novela těchto pravidel. Účelem bylo zpřísnění těchto pravidel a rovněž i odstranění drobných nepřesností, a to jak výkladových, tak technických. Do pravidel bylo nutno také inkorporovat Protikorupční strategii hlavního města Prahy odsouhlasenou usnesením Rady hlavního města Prahy číslo 586 ze dne 27. dubna 2010 a následně schválenou usnesením zastupitelstva hlavního města Prahy číslo 37/3 ze dne 30. dubna 2010. Část této Protikorupční strategie je přímo věnována problematice veřejných zakázek. Jedná se návrhy a doporučení, které by měly vést k větší transparentnosti veřejných zakázek realizovaných v podmínkách hlavního města Prahy a eliminaci možných korupčních rizik. Rovněž i zavedení větší kontroly při realizaci veřejných zakázek. Oproti úpravě dle zákona dopadá také navíc přímo na veřejné zakázky malého rozsahu, přičemž dále stanoví další finanční limity v rozsahu těchto veřejných zakázek.¹¹⁸

Citovaná novela pravidel pro zadávání veřejných zakázek v podmínkách hlavního města Prahy například snížila ředitelům odborů Magistrátu hlavního města Prahy limit na rozhodování o zadávání veřejných zakázek do 6 milionů Kč, všechny veřejné zakázky nad 6 mil. Kč musí schválit Rada hlavního města Prahy. Byla zavedena povinnost jednotlivých ředitelů odborů MHMP, že v případě všech zadávacích řízení nad 6 milionů Kč musí být zadávací dokumentace včetně návrhu smlouvy předložena zadavatelem ke schválení legislativnímu odboru Magistrátu hlavního města Prahy nebo musí být tato dokumentace včetně návrhu smlouvy vypracována externím subjektem na základě mandátní smlouvy mezi

¹¹⁸ Důvodová zpráva k usnesení Rady hlavního města Prahy č. 1273:

zadavatelem a tímto externím subjektem. Bylo upraveno prioritní využití řádných otevřených zadávacích řízení, v případě výjimek je nutné zajistit písemné stanovisko legislativního odboru Magistrátu hlavního města Prahy nebo externího subjektu - advokátní kanceláře a odůvodnění použití výjimky z odborného hlediska, které zpracuje příslušný odbor Magistrátu hlavního města Prahy.

Zadavatelem veřejné zakázky v případě hlavního města Prahy je vždy hlavní město Praha zastoupené Radou hlavního města Prahy, primátorem hlavního města Prahy, ředitelem příslušného odboru Magistrátu hlavního města Prahy nebo ředitelem Magistrátu hlavního města Prahy. Jednotlivé úkony při zadávání veřejných zakázek provádí Rada hlavního města Prahy, primátor hlavního města Prahy, ředitel Magistrátu hlavního města Prahy, ředitel příslušného odboru Magistrátu hlavního města Prahy při plnění úkolů odborů Magistrátu hlavního města Prahy v samostatné působnosti nebo člen Rady hlavního města Prahy určený zvláštním usnesením Rady hlavního města Prahy, případně jimi ustanovený zástupce, pokud může být k provedení tohoto úkonu pověřen.

Pověřený zaměstnanec je zaměstnanec zajišťující agendu v oblasti zadávání veřejných zakázek v jednotlivých odborech Magistrátu hlavního města Prahy. Pověřený zaměstnanec působí jako člen komise pro otevírání obálek a zvláštní komise pro účely posouzení kvalifikace, pokud byla ustanovena a případně jako člen nebo poradce hodnotící komise. Jméno pověřeného zaměstnance jsou povinny nahlásit všechny odbory Magistrátu hlavního města Prahy jakkoliv působící v oblasti zadávání veřejných zakázek odboru legislativnímu a právnímu, oddělení veřejných zakázek do 1 měsíce od nabytí účinnosti pravidel. Jednotlivé odbory jsou povinny nahlásit případnou změnu pověřených zaměstnanců, a to písemně nejpozději do 30 kalendářních dnů od této změny, na odbor legislativní a právní, oddělení veřejných zakázek. Odbor legislativní a právní, oddělení veřejných zakázek je oprávněn svolat jednání pověřených zaměstnanců v případě sporných otázek při aplikaci zákona v podmínkách hlavního města Prahy. Pokud je zadavatel zastoupen v řízení odborným poradcem, není povinen pověřený zaměstnanec plnit své kontrolní povinnosti v rozsahu stanoveném těmito pravidly. V těchto případech pověřený zaměstnanec pouze vykonává dohled nad dostatečným předáváním informací odbornému poradci, monitoruje jeho činnost

při jednání komisí a úplnost pořízení dokumentace z těchto komisí a je povinen upozornit zadavatele a odborného poradce na zjevně nezákonný postup v řízení.¹¹⁹

Veřejnou zakázkou je zakázka realizovaná na základě smlouvy mezi hlavním městem Prahou a jedním či více dodavateli, jejímž předmětem je úplatné poskytnutí dodávek či služeb nebo úplatné provedení stavebních prací. Veřejná zakázka, kterou je zadavatel povinen zadat podle zákona, musí být realizována na základě písemné smlouvy.

Zadávací řízení

Při zadávání zakázky je zadavatel povinen dodržet postup podle zákona a pravidel, a to od zadání veřejné zakázky do uzavření smlouvy s dodavatelem. Při zadání veřejné zakázky v podmínkách hlavního města Prahy je zadavatel povinen, není-li stanoveno jinak, zadávat veřejné zakázky vždy v řízení, které bude otevřeno neomezenému počtu dodavatelů a umožní tak neomezenému počtu dodavatelů ucházet se o plnění veřejné zakázky. Ředitel odboru nebo osoba zastupující zadavatele má odpovědnost za přípravu zadávací dokumentace v souladu se zákonem včetně její kompletnosti a za provedení dalších úkonů v zadávacím řízení včetně uzavření smlouvy v souladu se zákonem a pravidly. Ředitel odboru zadávajícího veřejnou zakázku nebo osoba zastupující zadavatele má zodpovědnost také za uzavírání případných dodatků k předmětným smlouvám.

Zadavatel je povinen zadat nadlimitní i podlimitní veřejnou zakázku v zadávacím řízení, pokud zákon nestanoví jinak. Zadavatel může pro zadání veřejné zakázky použít otevřené nebo užší řízení, za podmínek stanovených v § 22 a 23 č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, rovněž jednací řízení s uveřejněním nebo jednací řízení bez uveřejnění, za podmínek stanovených v § 24 č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, soutěžní dialog a za podmínek podle § 25 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách zjednodušené podlimitní řízení. Za podmínek stanovených v § 103 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách a při potřebě získání návrhu, projektu či plánu použije zadavatel soutěž o návrh.¹²⁰

¹¹⁹ Hlava I., Čl. 3. usnesení Rady HMP č. 1273 ze dne 17. 8. 2010, Pravidla pro zadávání veřejných zakázek v podmínkách hlavního města Prahy

¹²⁰ Hlava II. Čl. 1. usnesení Rady HMP č. 1273 ze dne 17. 8. 2010 Pravidla pro zadávání veřejných zakázek v podmínkách hlavního města Prahy

Zadavatel je povinen stanovit předmět veřejné zakázky. Zadavatel zvolí druh zadávacího řízení zejména s přihlédnutím k předmětu a charakteru veřejné zakázky. V případě potřeby je zadavatel oprávněn vyžádat si stanovisko odboru legislativního a právního, oddělení veřejných zakázek k volbě zadávacího řízení. Odbor legislativní a právní, oddělení veřejných zakázek, je povinen vydat stanovisko v této věci do 10 pracovních dnů od jeho vyžádání. Od stanoviska odboru legislativního a právního, oddělení veřejných zakázek, je zadavatel oprávněn se odchýlit, odlišný postup je však povinen písemně odůvodnit, odůvodnění založit do dokumentace k veřejné zakázce a na vyzvání příslušných kontrolních orgánů toto písemné odůvodnění, podepsané zadavatelem, předložit.¹²¹

4) Ochrana proti nesprávnému postupu zadavatele

Námítky

Námítky jsou jedním ze základních prostředků ochrany dodavatelů proti nesprávnému postupu zadavatele. Námítky jsou upraveny v ustanovení § 110 a násl. zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách. Podle tohoto ustanovení při zadávání nadlimitních a podlimitních veřejných zakázek či v soutěži o návrh může kterýkoliv dodavatel, který má nebo měl zájem na získání určité veřejné zakázky a kterému v důsledku domnělého porušení zákona úkonem zadavatele hrozí nebo vznikla újma na jeho právech, zadavateli podat zdůvodněné námítky. Námítky lze podat proti všem úkonům zadavatele a stěžovatel je musí doručit zadavateli do 15 dnů ode dne, kdy se o domnělém porušení zákona úkonem zadavatele dozví, nejpozději však do doby uzavření smlouvy. Námítky proti zadávacím podmínkám musí stěžovatel doručit zadavateli nejpozději do 5 dnů od skončení lhůty pro podání nabídek. Námítky proti rozhodnutí o výběru nejvhodnější nabídky nebo proti rozhodnutí zadavatele o vyloučení z účasti v zadávacím řízení musí stěžovatel doručit zadavateli do 15 dnů ode dne doručení oznámení o výběru nejvhodnější nabídky veřejné zakázky podle § 81 zákona č. 137/2006 Sb. nebo rozhodnutí o vyloučení z účasti v zadávacím řízení.

¹²¹ Hlava I., Čl. 3. usnesení Rady HMP č. 1273 ze dne 17. 8. 2010, Pravidla pro zadávání veřejných zakázek v podmínkách hlavního města Prahy

V případě, že zadavatel uveřejní dobrovolné oznámení o záměru uzavřít smlouvu podle § 146 odst. 2 zákona č. 137/2006 Sb., lze podat námitky proti záměru uzavřít smlouvu bez uveřejnění oznámení o zahájení zadávacího řízení do 15 dnů od uveřejnění oznámení o záměru uzavřít smlouvu.

Před uplynutím lhůty pro podání námitek proti zadávacím podmínkám, proti rozhodnutí o výběru nejvhodnější nabídky nebo proti rozhodnutí zadavatele o vyloučení z účasti v zadávacím řízení nebo v případě, že zadavatel uveřejní dobrovolné oznámení o záměru uzavřít smlouvu podle § 146 odst. 2 zákona č. 137/2006 Sb. do doby doručení rozhodnutí zadavatele o námitkách nesmí zadavatel uzavřít smlouvu¹²²

Námitky se podávají písemně. V námitkách musí stěžovatel uvést, kdo je podává, proti kterému úkonu zadavatele směřují a v čem je spatřováno porušení zákona. V námitkách proti zadávacím podmínkám, proti rozhodnutí o výběru nejvhodnější nabídky nebo proti rozhodnutí zadavatele o vyloučení z účasti v zadávacím řízení nebo v případě, že zadavatel uveřejní dobrovolné oznámení o záměru uzavřít smlouvu podle § 146 odst. 2 zákona č. 137/2006 Sb. musí být uvedeno, jaká újma stěžovateli v důsledku domnělého porušení zákona hrozí nebo vznikla a čeho se stěžovatel domáhá.

Jde-li o námitky proti všem úkonům, musí stěžovatel v námitkách uvést též skutečnosti rozhodné pro stanovení okamžiku, kdy se o domnělém porušení zákona úkonem zadavatele dozvěděl. Námitky neobsahující náležitosti podle tohoto odstavce zadavatel odmítne a bezodkladně písemně uvědomí o této skutečnosti stěžovateli. Podání námitek řádně a včas je podmínkou pro podání návrhu na přezkoumání postupu zadavatele ve stejné věci.¹²³

Z výše uvedeného vyplývá, že zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách sice vyžaduje uvedení újmy, která stěžovateli v důsledku počinání zadavatele hrozí nebo vznikla, nicméně způsob či rozsah jejího uvedení již zákon blíže nespecifikuje. Vždy je však třeba vycházet z obsahu vlastních námitek, přičemž nelze námitky z formálních důvodů odmítat, pokud z nich nelze dovodit, o jakou újmu se má jednat. Již z povahy věci je implicitně zřejmé, že dodavatel, který má zájem na získání určité veřejné zakázky a který se účastní zadávacího

¹²² § 110 odst. 1,2,3 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů

¹²³ § 110 odst. 1,2,3 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů

řízení, v němž není vybrán z důvodu domnělého porušení zákona zadavatelem, se bude cítit poškozen upřením možnosti danou zakázku realizovat. S účastí v zadávacím řízení a s podáním nabídky jsou navíc pro dodavatele vždy spojeny určité náklady, které dodavatel v případě nezískání veřejné zakázky v důsledku domnělého porušení zákona zadavatelem vynaložil marně. Tyto nesporné skutečnosti musí vždy zadavatel při svém rozhodování o námitkách brát v úvahu.¹²⁴

V případě vyloučeného uchazeče, který přichází o možnost dále se zúčastnit zadávacího řízení, lze vznik škody jednoznačně spojovat s ušlým ziskem vyplývajícím z nemožnosti realizovat veřejnou zakázku. Důkazním břemenem nelze tedy zatěžovat stěžovatele již ve fázi podání námitek, neboť samotné dokazování vzniku škody, příp. hrozby jejího vzniku, se může rozvinout až před soudní instancí, a tudíž k posouzení relevantnosti prováděných důkazů není a ani nemůže být kompetentní zadavatel. V okamžiku, kdy jsou podány námitky a kdy je nutné posoudit, zda byly podány oprávněnou osobou, je rozhodující, zda hrozba vzniku škody objektivně existuje, což je v případě vyloučeného uchazeče nepopiratelné.¹²⁵

V případě hlavního města Prahy jsou námitky ještě podrobně upraveny v pravidlech pro zadávání veřejných zakázek v podmínkách hlavního města Prahy.

Dle pravidel přísluší rozhodnutí o tom, zda zadavatel námitkám vyhovuje či nikoliv primátorovi hlavního města Prahy. Do doby doručení rozhodnutí o námitkách nesmí zadavatel uzavřít smlouvu. Ode dne obdržení námitek do dne doručení rozhodnutí o námitkách stěžovateli neběží zadávací lhůta. Odbor legislativní a právní, oddělení veřejných zakázek do 5 dnů od obdržení námitek a příslušné dokumentace od zadavatele zpracuje návrh rozhodnutí primátora hlavního města Prahy o námitkách stěžovatele a v této lhůtě předá návrh odboru Kancelář primátora společně s obdrženou související dokumentací od zadavatele. U návrhu rozhodnutí musí být uveden nejpozdější možný termín pro odeslání rozhodnutí stěžovateli.

¹²⁴ Rozhodnutí ÚOHS S 42/2010/VZ-4128/2010/530/Edo ze dne 26.4.2010

¹²⁵ Rozhodnutí ÚOHS VZ S 177/05 ze dne 9.12.2005

Rozhodnutí primátora o námitkách hlavního města Prahy o námitkách včetně zdůvodnění, zašle odbor Kancelář primátora stěžovateli nejpozději ve lhůtě 10 dnů od obdržení námitek. Kopii tohoto rozhodnutí spolu s potvrzením o doručení stěžovateli zašle Kancelář primátora odboru legislativnímu a právnímu, oddělení veřejných zakázek, který je povinen bezodkladně informovat zadavatele o způsobu vyřízení námitek. Nejpozději následující pracovní den po obdržení informace týkající se rozhodnutí o námitkách je zadavatel povinen informovat všechny uchazeče, a pokud neuplynula v době vyřízení námitek lhůta pro podání nabídek, všechny zájemce o podání námitek a rozhodnutí o nich. V případě, že dosud neuplynula lhůta pro podání nabídek a zadavatel poskytl zadávací dokumentace dálkovým přístupem na Internetu hlavního města Prahy, je povinen zveřejnit informaci o podání námitek a rozhodnutí primátora o námitkách na Internetu hlavního města Prahy.¹²⁶

Dohled nad dodržováním zákona

Pokud není zjednána náprava domnělého porušení zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách v rámci řízení o námitkách, poskytuje tento zákon dodavatelům ochranu proti nezákonnému postupu zadavatele u nezávislého správního orgánu. Tímto, již v předchozích částech citovaným, je Úřad pro ochranu hospodářské soutěže. Jedná se o ústřední orgán, jehož působnost je vymezena zákonem č. 273/1996 Sb., o působnosti Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže vytváří podmínky pro podporu a ochranu hospodářské soutěže, vykonává dohled při zadávání veřejných zakázek a vykonává další působnosti stanovené zvláštními zákony.¹²⁷

Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách vymezuje taxativně úkoly Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže při výkonu dohledu. Jsou jimi vydávání předběžných opatření, rozhodování o tom, zda zadavatel při zadávání veřejné zakázky a soutěži o návrh postupoval v souladu s tímto zákonem, ukládání nápravných opatření a sankce, projednávání správních deliktů, kontrolování úkonů zadavatele při zadávání veřejných zakázek podle zvláštního právního předpisu, plnění dalších úkolů, stanoví-li tak zvláštní právní předpis.¹²⁸

¹²⁶ Hlava IV., Čl. 1. usnesení Rady HMP č. 1273 ze dne 17. 8. 2010, Pravidla pro zadávání veřejných zakázek v podmínkách hlavního města Prahy

¹²⁷ ustanovení § 2 zákone č. 273/1996 Sb., o působnosti Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže

¹²⁸ § 112 odst. 2 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů

Řízení u Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže se zahajuje buď na návrh nebo z moci úřední. V případě zahájení řízení na základě návrhu je Úřad pro ochranu hospodářské soutěže povinen zahájit řízení, pokud obdrží písemný návrh, jež splňuje náležitosti stanovené zákonem. V případě řízení zahajovaného z moci úřední může být zahájeno buď v důsledku kontrolní činnosti Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže nebo na základě podnětu jakékoli fyzické či právnické osoby, případně jako důsledek podaného návrhu na přezkoumání úkonů zadavatele, který nesplňuje zákonem stanovené náležitosti. Podnět může tedy podat také osoba, která mohla podat námitky, ale z určitého důvodu, tak neučinila.

Dle pravidel pro zadávání veřejných zakázek v podmínkách hlavního města Prahy je zadavatel povinen nejpozději následující pracovní den po obdržení návrhu nebo oznámení Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže o tom, že bylo zahájeno řízení o přezkoumání úkonů zadavatele z moci úřední předat odboru legislativnímu a právnímu, oddělení veřejných zakázek kopii tohoto dokumentu, dokumentaci o zadání veřejné zakázky, včetně nabídek uchazečů a své stanovisko k návrhu nebo k oznámení společně s informací o tom, zda stěžovatel opětovně složil jistotu, která byla v předchozím průběhu zadávacího řízení uvolněna. Pro zjištění legitimity stěžovatele, odůvodněnosti a včasnosti podání návrhu je zadavatel povinen poskytnout odboru legislativnímu a právnímu, oddělení veřejných zakázek maximální součinnost.

Odbor legislativní a právní, oddělení veřejných zakázek je povinen zpracovat k zahájení řízení stanovisko hlavního města Prahy k obdržení návrhu nebo oznámení a do 3 dnů jej doručit odboru Kancelář primátora společně s obdrženou dokumentací k podpisu primátorem hlavního města Prahy. U návrhu rozhodnutí musí být uveden nejpozdější možný termín pro odeslání stanoviska Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže. Odbor Kancelář primátora je povinen zajistit podpis primátora hlavního města Prahy na uvedeném stanovisku a nejpozději následující pracovní den jeho originál předat zpět odboru legislativnímu a právnímu, oddělení veřejných zakázek, který zajistí ve lhůtě 7 dnů od obdržení návrhu nebo oznámení jeho odeslání Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže včetně příslušné dokumentace.

Dohled nad zadáváním veřejných zakázek v podmínkách hlavního města Prahy vykonává odbor legislativní a právní, oddělení veřejných zakázek. Je oprávněn si vyžádat právní výklad zákona nebo stanovisko k aplikaci zákona od Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže je také oprávněn vydávat metodické pokyny k zadávání veřejných zakázek. Může si též kdykoliv vyžádat od zadavatele dokumentaci nebo její část týkající se zadávání veřejných zakázek a zadavatel je povinen tuto dokumentaci ve lhůtě stanovené v žádosti poskytnout. V odůvodněných případech lze poskytnutí dokumentace odepřít. V tomto případě je odbor legislativní a právní, oddělení veřejných zakázek oprávněn požádat ředitele Magistrátu hlavního města Prahy, aby rozhodl o závažnosti důvodů zadavatele vedoucích k odepření poskytnutí dokumentace a v případě, že je neshledá oprávněnými, pak i o poskytnutí dokumentace.¹²⁹

¹²⁹ Hlava IV., Čl. 2. usnesení Rady HMP č. 1273 ze dne 17. 8. 2010, Pravidla pro zadávání veřejných zakázek v podmínkách hlavního města Prahy

VII. Závěr

Problémy vznikající při správě hlavního města Prahy souvisejí především s pravomocemi zastupitelstva hlavního města Prahy, kterými zastupitelstvo zasahuje také do činnosti jednotlivých městských částí. Výčet rozhodovacích pravomocí náležejících do působnosti zastupitelstva hlavního města Prahy upravuje § 59 zákona č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze. Rozhodovací pravomoc zastupitelstva ve všech zákonem upravených oblastech zajišťuje zastupitelstvu naprostou kontrolu nad veškerou činností dotýkající se celopražských zájmů. Zákonem stanovená povinnost projednat připomínky městských částí dotýkající se jimi spravovaných území se v případě nesouhlasu městské části s předkládaným návrhem jeví jako nevymahatelná.

Zákon totiž ukládá pouze povinnost projednat návrhy s městskou částí. Toto projednání může být pouze formální a vzhledem k tomu, že výsledek tohoto projednání není pro zastupitelstvo závazný a námitky městských částí nemají zákonnou oporu. Zastupitelstvo tedy může rozhodnout hlasováním bez ohledu na námitky městské části. Jako příklad lze v současnosti uvést nesouhlasné stanovisko městské části Praha Suchdol s výstavbou Pražského okruhu přes území této městské části. V tomto případě dochází ke konfliktní situaci, kdy jsou rozdílné zájmy hlavního města Prahy a městské části.

Zastupitelstvo hlavního města Prahy musí projednat a schvalovat každou změnu územního plánu ve všech městských částech, kde z hlediska celopražského zájmu se nejedná o nic podstatného. Velké množství pozměňovacích návrhů vede k neúměrnému prodlužování projednávaných drobných změn v radě a zastupitelstvu hlavního města Prahy. Odborné útvary magistrátu hlavního města Prahy jsou proto zahlcovány nadměrným množstvím agendy a schvalování v zastupitelstvu hlavního města Prahy se mnohdy stává pouhým formálním aktem.

Z výše uvedených skutečností je tak zřejmé, že další legislativní úprava zákona 131/2000 Sb. a Statutu hlavního města Prahy bude v budoucnosti nevyhnutelná, a to i vzhledem k již dosavadním problémům, ke kterým při správě hlavního města Prahy v současnosti dochází.

Ke zvýšení možnosti kontroly vynakládaných veřejných prostředků by měla přispět poslední rozsáhlá novela zákona o veřejných zakázkách, která nabude účinnosti 1. dubna 2012, jež byla provedena zákonem č. 55/2012 Sb. Předmětná novela zavádí změny zpřísnující celý proces zadávacího řízení. Významnou změnou v tomto směru je zejména snížení limitů pro veřejné zakázky, které jsou určující pro stanovení povinnosti zadavatele postupovat podle tohoto zákona. Bude však na subjektech zadávacího řízení, jak se s nově zavedenými změnami vypořádají a zda tato novela ztransparentní proces zadávání veřejných zakázek města, městských částí a organizací hlavního města Prahy .

Resumé

Listing of all powers of decision that belong to the scope of municipal council of the City of Prague is given by s.59 of law. Power of decision of the municipal council in all areas given by law ensures to the council total control over activities connected to interests of the whole City. The obligation to discuss all the suggestions and remarks of city's regions that implicate their dominions is given by law but seems to be unenforceable by action in case any of the regions does not agree with presented suggestion.

The Law only imposes the obligation to take up the suggestions with the given city's region. This discussion can be only formal and based on the fact that the result of this negotiation is not binding for the municipal council and objections do not have any formal reliance in law. Therefore municipal council can decide by voting no matter what the objections by the city's region are. As an example we can provide the current objection of Suchdol with the construction of toll circuit through area of this city's region. In this case there is a conflict situation where there are different interests of the City of Prague and one of its regions.

Municipal council of the City of Prague must negotiate and approve every change in detailed lay-out plan in all of its regions, where it can be seen as immaterial from the City's view. Great amount of amendments leads to immoderate prolonging of discussed petty changes among the municipal council of City of Prague. Specialized units of the municipality of City of Prague are therefore overloaded by big amount of agenda and decision process among the council is in many cases only a formal act.

Another legislation change of law 131/2000 Col. and of status of the City of Prague is inevitable with respect to above stated problems connected with the administration of the City of Prague.

The latest comprehensive amendment to the Public Procurement Act, effective from 1st April 2012, which was implemented by Act No. 55/2012 Coll., should help increasing the options for control of expended public funds. The amendment introduces changes which tighten up the whole process of procurement. A significant change in this sense is mainly a reduction of the limits for public contracts which are used to determine the obligations of the

contracting authority to proceed in accordance with this Act. However, it will be for the parties of the procurement process to get settled with the newly introduced changes and whether this amendment will make auditable the procurement process of the city, boroughs and organizations of the City of Prague.

Seznam literatury

Prameny

Usnesení Rady HMP č. 1273 ze dne 17. 8. 2010, Pravidla pro zadávání veřejných zakázek v podmínkách hlavního města Prahy

Vyhláška č. 55/2000 Sb. hl. m. Prahy, kterou se vydává Statut hlavního města Prahy ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 563/1991 Sb. o účetnictví ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 131/2000 Sb. o hlavním městě Praze ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 513/1991 Sb. obchodní zákoník ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečností způsobilosti

zákoně č. 273/1996 Sb., o působnosti Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže

Ústavní zákon č. 1/1993 sb., Ústava České republiky

Ústavní zákon č. 347/1997 Sb. o vytvoření vyšších územních samosprávných celků a o změně ústavního zákona České národní rady č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky

V. Podešva, M. Olík, M. Janoušek, J. Stránský: Zákon o veřejných zakázkách – Komentář, 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2011,

Důvodová zpráva k usnesení Rady hlavního města Prahy č. 1273:

Všeobecná encyklopedie Diderot z roku 1999 svazek c/f str. 282

Seznam rozhodnutí

Rozsudek Krajského soudu v Brně sp.zn. 31 Ca 166/2005

Rozsudek Krajského soudu v Brně sp. zn. 62 Ca 47/2007

Rozhodnutí ÚOHS S 193/01-151/4924./01-Jak ze dne 7.12.2001

Rozhodnutí ÚOHS VZ S 177/05 ze dne 9.12.2005

Rozhodnutí ÚOHS S 304/2008/VZ-2207/2009/510/Ifa ze dne 19.2.2008

Rozhodnutí ÚOHS S 206/2008/VZ-20737/2008/530/Kr ze dne 10.11.2008

Rozhodnutí ÚOHS R195, 196/2008/02-2881/2009/310/ZČt ze dne 24.3.2009

Rozhodnutí ÚOHS S 42/2010/VZ-4128/2010/530/Edo ze dne 26.4.2010

Rozhodnutí ESD C-16/98, Commission of the European Communities v French Republic ze dne 5.10.2000

Internetové stránky

www.prahainfo.cz

www.magistrat.praha-mesto.cz

www.praha.eu

www.mvcr.cz

www.czso.cz

www.mapy.cz

